

Π3.8.1:

Επιμορφωτικό Υλικό για την Εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών
για τη Χρήση του Παραδοτέου Εκπαιδευτικού Υλικού
με Εικαστικές Δραστηριότητες για τα Παιδιά με Αναπηρίες
από τη Γ' έως τη ΣΤ' Τάξη Δημοτικού

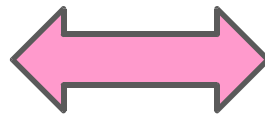
Ουρανία Αναστασιάδου

Εικαστικός, Ειδική Παιδαγωγός, Adv. M.Ed.
Ε.Ε.Π. Τμήματος Εικαστικών Α.Σ.Κ.Τ.

Το έργο «Καθολικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προσβάσιμου Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5001313 υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» (ΕΣΠΑ 2014-2020) και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – ΕΚΤ) και από εθνικούς πόρους.

Ερωτήματα, συνειρμοί, σκέψεις
και σύγχρονα εκπαιδευτικά ζητήματα
που προκύπτουν
κατά τη Διδασκαλία των Εικαστικών
στις Σχολικές Μονάδες
Ειδικής & Γενικής Αγωγής

- ▶ Ειδική Αγωγή
- ✓ Αναπηρία
- ✓ Σύγχρονες
Παιδαγωγικές
Προσεγγίσεις



- ▶ Αισθητική Αγωγή
- ✓ Τέχνη (+Σύγχρονη)
- ✓ Σύγχρονες
Παιδαγωγικές
Προσεγγίσεις

Τάξεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Ειδικός Παιδαγωγός + Εκπαιδευτικός Αισθητικής Αγωγής

Ειδικός Παιδαγωγός = Εκπαιδευτικός Αισθητικής Αγωγής

Σχολική Πραγματικότητα:

Δάσκαλοι Ειδικής & Γενικής Αγωγής
χωρίς γνώση των Σύγχρονων Εκπαιδευτικών
Προσεγγίσεων στη Διδασκαλία της Τέχνης

Καθηγητές Καλλιτεχνικών Μαθημάτων Μέσης
Εκπαίδευσης με μετάταξη ή διάθεση σε Σχολικές
Μονάδες Ειδικής & Γενικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας
Εκπαίδευσης· το μεγαλύτερο ποσοστό χωρίς γνώσεις
στην Ειδική Αγωγή.

- ✓ Χειροτεχνία = Εικαστική Παραγωγή
- ✓ Εικαστική Παραγωγή χωρίς κατανόηση των ιδιαίτερων δεξιοτήτων των μαθητών και των εξατομικευμένων αναγκών τους ανάλογα με την αναπηρία

Ποια είναι τα βασικά ζητούμενα
στο Σχεδιασμό
Εικαστικού Εκπαιδευτικού Υλικού
για Μαθητές με Αναπηρία
της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης;

;

1. Σύγχρονες καλλιτεχνικές πρακτικές που να συμπεριλαμβάνουν happenings, performances, παραστάσεις, δραματοποιημένες βιωματικές ασκήσεις και γενικά αισθητικές εμπειρίες που να χρησιμοποιούν το χορό, το θέατρο του δρόμου κ.ά., έτσι ώστε οι συμμετέχοντες μαθητές να έχουν την ευκαιρία να αποκαταστήσουν το αίσθημα του χρόνου, του χώρου και το πολύ σημαντικό για τα παιδιά με αναπηρία, **την ανάπτυξη του αισθήματος της ταυτότητός τους.**

2. Η εκπαιδευτική αρχή ότι οι δημιουργικές διαδικασίες σχεδιάζονται βάσει των δεξιοτήτων και, προσοχή, όχι μόνο βάσει των δυσκολιών των μαθητών, πάντα με γνώμονα τα χαρακτηριστικά των διαφόρων ομάδων. Έχει παρατηρηθεί, συχνά, το φαινόμενο οι εικαστικές δραστηριότητες να υλοποιούνται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αναπηρία του μαθητή με αποτέλεσμα να παρατηρούνται δράσεις που βασίζονται κυρίως στη μειονεξία και που υπενθυμίζουν στο μαθητή *τι δεν μπορεί* και όχι **τί μπορεί να κάνει**.

Μέσω μίας θετικής προσέγγισης απαλείφεται η ματαίωση και ενδυναμώνεται **η αυτοεκτίμηση**: όλα τα παιδιά αναπτύσσονται καλλιτεχνικά, το καθένα με τον τρόπο του. Τα καλλιτεχνικά υλικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να παραχθούν εικαστικά έργα που να αντανακλούν τις ικανότητες και όχι τις ανεπάρκειές τους.

3. Η Τέχνη είναι σε θέση να συμβάλλει στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας του μαθητή με αναπηρία και στην κατανόηση της ατομικότητάς του καθώς και της πολιτισμικής του ταυτότητας με στόχο την πιθανή μελλοντική συμμετοχή του στην αναπηρική κοινότητα εάν και εφόσον το επιθυμεί.

Άξονες

- + Εξατομικευμένες εκπαιδευτικές ανάγκες
- + Δεξιότητες βάσει των ιδιαιτεροτήτων και των χαρακτηριστικών των μαθητών
- + Συμφιλίωση με την αναπηρία μέσω της **Τέχνης**
 - + Όλοι οι τομείς των εικαστικών και εφαρμοσμένων τεχνών δύνανται να συνδεθούν δημιουργικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα
- + Αυτενέργεια και ενεργός συμμετοχή
- + Η **Τέχνη** στην καθημερινή ζωή του μαθητή

Δείγματα Ασκήσεων

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Προβλήματα Όρασης

(Τυφλοί/ές, Αμβλύωπες)

1.1 Άσκηση με το *Βιβλίο των Φανταστικών Όντων* του Χόρχε Λουίς Μπόρχες

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι η ανάπτυξη ταυτότητας και η ενδυνάμωση της αυτοεκτίμησης του/της τυφλού/ής μαθητή/τριας μέσω του παραδείγματος του Χόρχε Λουίς Μπόρχες, τυφλού Αργεντίνου συγγραφέα και μία από τις σημαντικότερες λογοτεχνικές μορφές του 20ού αιώνα. Παράλληλα με την ανάπτυξη της φαντασίας επιχειρείται μία περίαπτη γλυπτική αποτύπωση της παγκόσμιας λογοτεχνικής κληρονομιάς. Η χρήση φτωχών και ευτελών υλικών εισαγάγει το/τη μαθητή/τρια στην έννοια της ανακύκλωσης και σε μία πρώτη βιωματική προσέγγιση του κινήματος της *Arte Povera* της Μοντέρνας Πρωτοπορίας.

Υλικά που απαιτούνται:

Βιβλίο: Jorge Louis Borges, 2016, *Το βιβλίο των φανταστικών όντων*, Αθήνα: Πατάκης.

Πηλός

Ανακυκλώσιμα υλικά

Κόλλα

Χαρτί

Πραγμάτωση:

Εντός της τάξης ακούγονται ηχογραφημένα αποσπάσματα του Βιβλίου των Φανταστικών Όντων του Μπόρχες, το οποίο είναι ένα ιδιότυπο συναξάρι περισσότερων από εκατό παράξενων πλασμάτων που η ανθρώπινη φαντασία συνέλαβε στον χρόνο και στο χώρο. Το έργο, μέσα από τις μυθολογίες και τις λογοτεχνίες του κόσμου δίνει πλούσιο υλικό από το οποίο ο/η τυφλός/ή μαθητής/μαθήτρια αντλεί έμπνευση για γλυπτικά δημιουργήματα. Ο μαθητής/τρια ενθαρρύνεται να αναπαραστήσει όποιο περίεργο και εκκεντρικό όν του/της κεντρίζει το ενδιαφέρον ή του/της εξάπτει τη φαντασία χρησιμοποιώντας ευτελή και ανακυκλώσιμα υλικά.



Απόδοση σε πηλό φανταστικού όντος



Γλυπτό εμπνευσμένο από το Βιβλίο των Φανταστικών Όντων του Μπόρχες, Μαρία Λοϊζίδου, 2015

1.2 Άσκηση Πορτραίτου από Σύρμα

Στόχος:

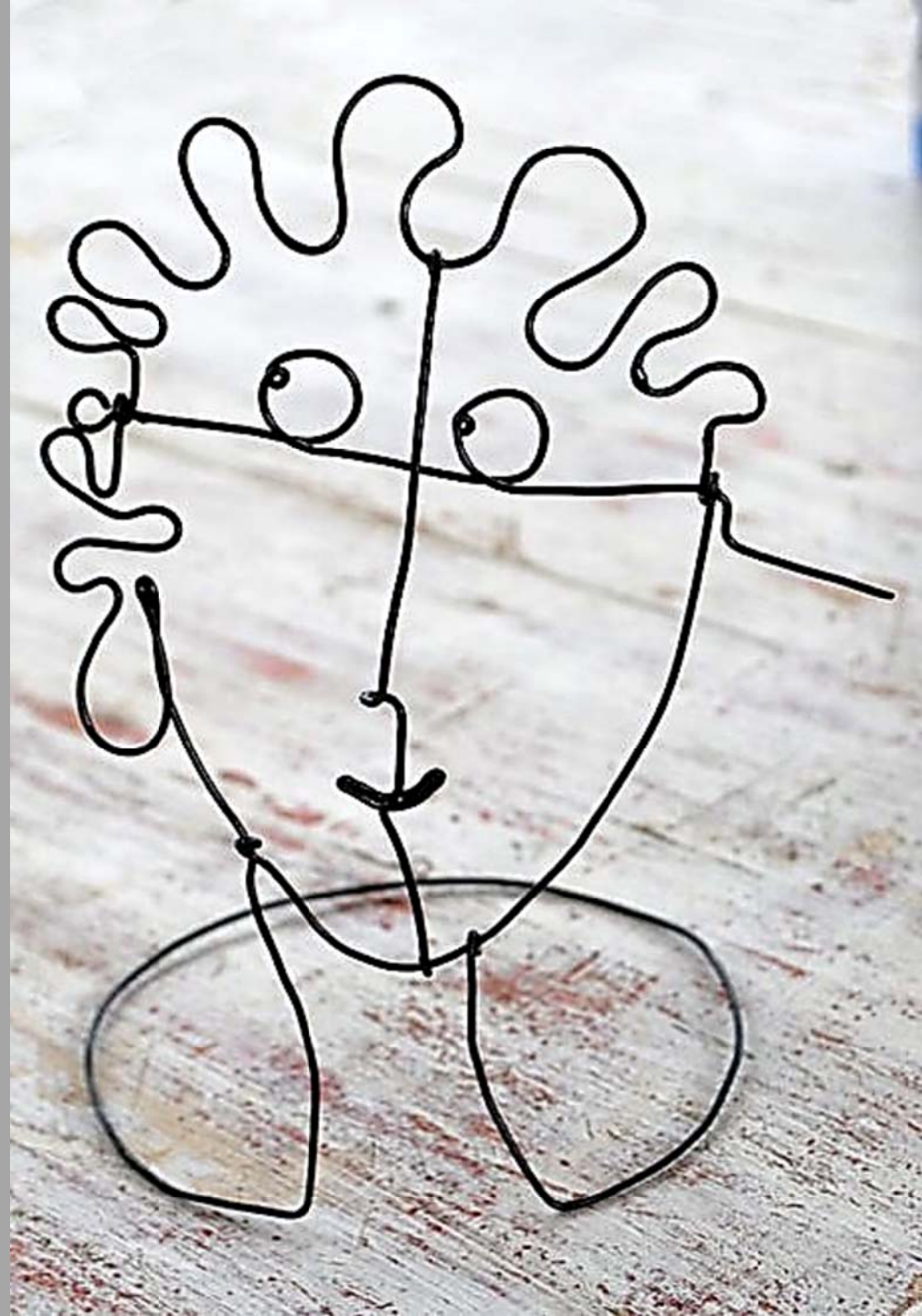
Στόχος της άσκησης είναι οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν και να συμπεριλαμβάνουν στα έργα τους το μορφολογικό στοιχείο της γραμμής και κατ' επέκταση του περιγράμματος. Να εκφράζουν τα συναισθήματά τους και να αποδίδουν την κίνηση και τον όγκο με ποικιλία γραμμών. Να δημιουργούν διάφορες μορφές χρησιμοποιώντας με ευχέρεια τη γραμμή στο χώρο μέσω ρυθμικών επαναλήψεων, μέσω της έννοιας της πυκνότητας και της αραίωσης, της μονοκοντυλιάς. Παράλληλα ανιχνεύουν το πρόσωπο και συμφιλιώνονται με τον εαυτό.

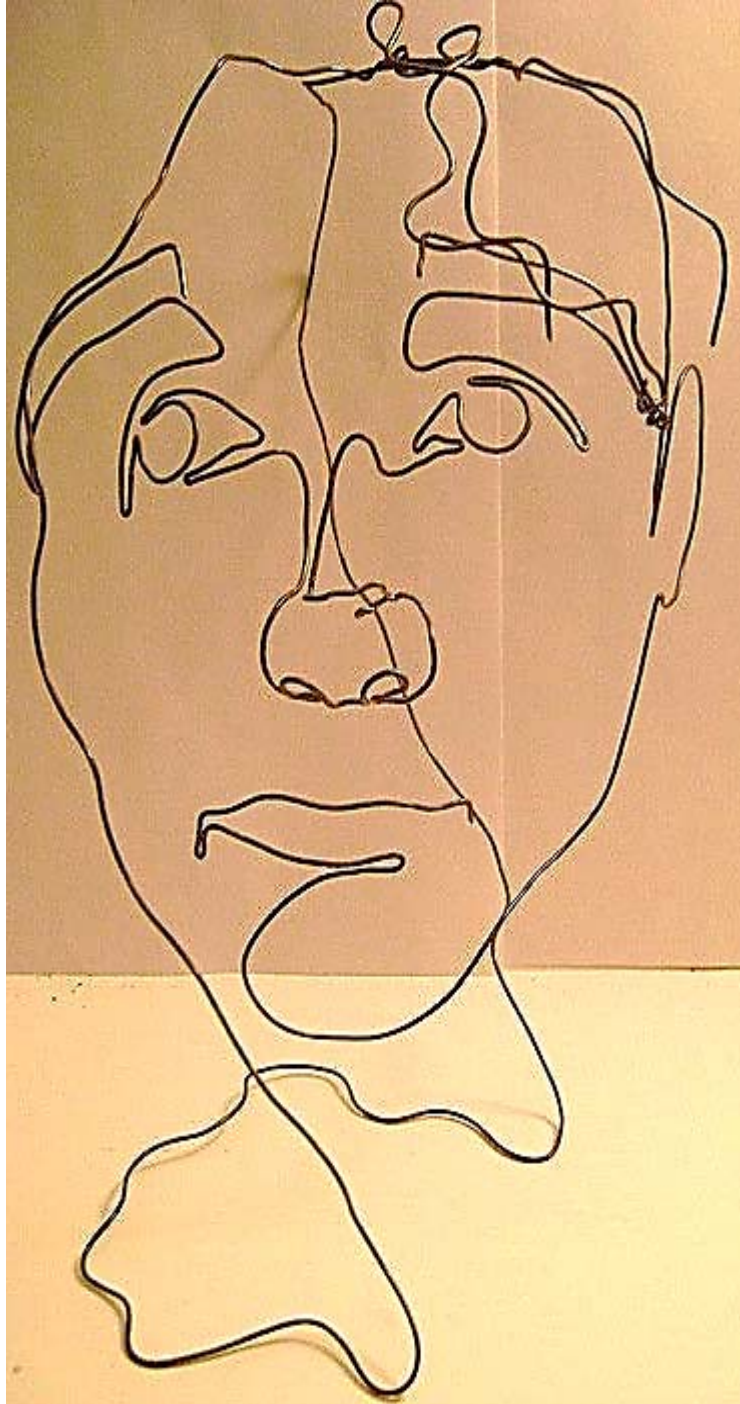
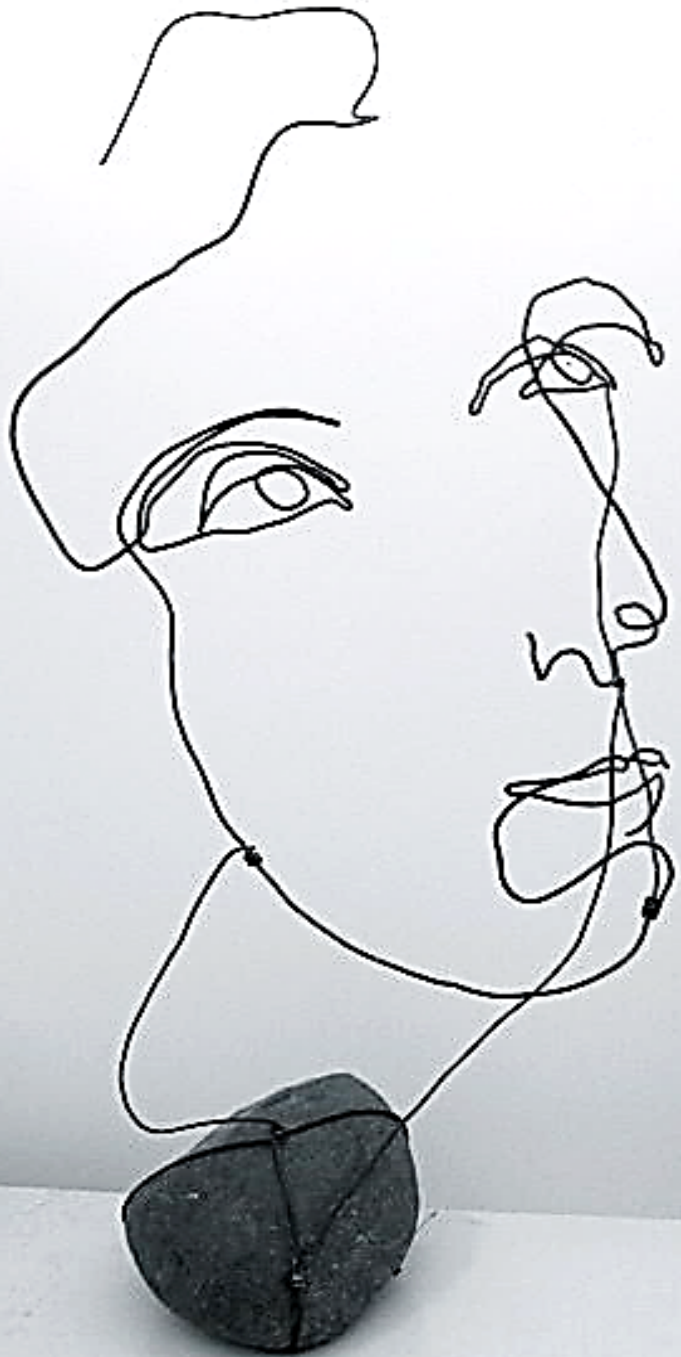
Υλικά που απαιτούνται:

Σύρμα

Πραγμάτωση:

Η άσκηση βασίζεται στην υλοποίηση μίας προσωπογραφίας με μονοκοντυλιά στο χώρο. Μπορεί να υλοποιηθεί σε δυάδες. Στην εξέλιξή της η άσκηση δύναται να εξελιχθεί σε κατασκευή προτομής από σύρμα. Μπορεί επίσης να υλοποιηθεί σε μεικτή ομάδα, τυφλών και βλεπόντων/βλεπουσών μαθητών/τριών.





Κατασκευή μπούστου από σύρμα, David Oliveira, 2012



Κατασκευή προτομής από σύρμα, Alexander Calder, 1928



1.3 Άσκηση Ηχητικού Θεατρικού Κουστουμιού

Στόχος:

ερμηνεία σε συνδυασμό με το ηχητικό κοστούμι ενισχύουν την πολιτιστική ταυτότητα. Η άσκηση βοηθά τους/τις μαθητές/τριες να

Υλικά που απαιτούνται:

Υφάσματα με διαφορετικές υφές ή παλιά ρούχα

Αντικείμενα που παράγουν ήχο

Κουδούνια

Κρόταλα

Μουσικά όργανα

Ηχητικά παιχνίδια

Μοτεράκια

Κόλλα σιλικόνης

Νήματα

Σύρμα

Καθαριστικά πίπας

Πλαστικό κοτετσόσυρμα

Στοιχεία της φύσης όπως φύλλα, κλαδιά, κοχύλια, άχυρο κ.ά.

Πραγμάτωση:

από την καθημερινότητα της κοινότητάς τους. Το παιδί φορά κάποιο ρούχο ή μεγάλο πανί ως βάση στο σώμα στο οποίο επικολλούνται ή δένονται τα ηχητικά συστατικά ώστε να αναπτυχθεί προς τα έξω το κοστούμι.

Οι μαθητές/τριες αφού σχεδιάσουν τα ηχητικά κοστούμια χορεύουν σε αυτοσχέδια παράσταση-performance.



Υλικά Κατασκευής

Nick Cave, Ηχητικά Κοστούμια





Nick Cave, Ηχητικό Κοστούμι, λεπτομέρεια

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Προβλήματα Ακοής

(Κωφοί/ές, Βαρήκοι/ες)

2.1 Άσκηση για την Εκμάθηση του Δακτυλικού Αλφάβητου της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι η εκμάθηση του δακτυλικού αλφάβητου της ελληνικής νοηματικής γλώσσας και των χειρομορφών που χρησιμοποιούνται καθώς και η σύνδεση των χειρομορφών αυτών με τα νοήματα της γλώσσας. Παράλληλα, οι μαθητές/τριες εξασκούνται μέσω της σχεδίασης των χειρομορφών στις βασικές έννοιες και σχέσεις του σχεδίου, καθώς και στην παρατήρηση των μεγεθών και των αναλογιών· στο σημείο δε αυτό εισάγεται και η έννοια του όγκου και του χώρου. Μέσω της εικαστικής γλώσσας προσεγγίζεται η νοηματική γλώσσα.

Υλικά που απαιτούνται:

Φύλο Α4 από εύκαμπτο χρωματιστό αφρώδες υλικό τύπου καουτσούκ
(στο πακέτο υπάρχουν φύλλα σε όλα τα χρώματα)

Μολύβι

Ψαλίδι

Χοντρή πετονιά

Κόλλα

Συρραπτικό

Προαιρετικά αναπτήρας

Σε περίπτωση ομαδικής άσκησης, επιφάνεια επικόλλησης, τελάρο ή χοντρό χαρτόνι

Πραγμάτωση:

Κάθε παιδί επιλέγει το αρχικό γράμμα του ονόματός του. Αντιστοιχεί το γράμμα με τη χειρομορφή του γράμματος του δακτυλικού αλφάβητου. Σε συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό προσπαθεί να βρει ένα νόημα που να παράγεται από την ίδια χειρομορφή, αυτή η οποία είναι κοινή με τη χειρομορφή του γράμματος του δακτυλικού. Ο/Η μαθητής/τρια σχεδιάζει στο αφρώδες χρωματιστό φύλλο την παλάμη του χρησιμοποιώντας όλη την επιφάνεια. Κόβει προσεκτικά το περίγραμμα της παλάμης κρατώντας τα κομματάκια που περισσεύουν. Λυγίζει πολύ προσεκτικά τα δάκτυλα της παλάμης από το αφρώδες υλικό και δημιουργεί τη χειρομορφή του γράμματος που επέλεξε. Ενώνει τα ακροδάκτυλα με το βασικό κορμό της παλάμης με πετονιά. Σε αυτήν τη φάση μπορεί να βοηθήσει ο/η εκπαιδευτικός με τον αναπτήρα για να δημιουργηθούν κόμποι συγκράτησης. Εναλλακτικά, ο/η μαθητής/τρια δένει την πετονιά για να δημιουργηθεί ο κόμπος ή χρησιμοποιεί συρραπτικό. Μετά τη δημιουργία της βασικής χειρομορφής, ο/η μαθητής/τρια μπορεί να παρέμβει και με τα υπολείμματα από τα διαφορετικά χρώματα των φύλλων του καουτσούκ δημιουργώντας ένα εικαστικό έργο που να αναπαριστά το αντικείμενο του οποίου το νόημα παράγεται από αυτήν τη χειρομορφή: για παράδειγμα η χειρομορφή του Κ μεταμορφώνεται σε κεράσι.



Υλοποίηση της άσκησης



Δακτυλικό Αλφάβητο Ε.Ν.Γ.



2.2 Άσκηση για την Εκμάθηση των Χειρομορφών της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι οι πειραματισμοί με τις τεχνικές, τη σύνθεση, την οργάνωση των σχημάτων, την ανάλυση μορφών, τις χρωματικές ποιότητες, την οργάνωση του χώρου, τις ισορροπίες. Καθρεπτικός σχεδιασμός χειρομορφών και δημιουργία νοήματος. Συντακτική επεξεργασία χειρομορφών ελληνικής νοηματικής γλώσσας. Σύνδεση εαυτού με τη φυσική γλώσσα. Αποδοχή της κώφωσης, υπέρβαση της ματαίωσης. Η αισθητική διάσταση της νοηματικής γλώσσας.

Υλικά που απαιτούνται:

Τελάρο ζωγραφικής

Gesso

Ακρυλικά

Πινέλα

Παλέτες

Ποτηράκι για νερό

Πανάκι

Πραγμάτωση:

Επιλογή από τους/τις μαθητές/τριες χειρομορφών Ε.Ν.Γ.. Εύρεση νοημάτων σχετικών με τις επιλεγμένες χειρομορφές και επεξεργασία της εικαστικής αναπαράστασης των νοημάτων. Συντονισμένη ομαδική σχεδίαση και οργάνωση του ζωγραφικού χώρου.



Ομαδική Εργασία με Χειρομορφές της Ε.Ν.Γ.

2.3 Άσκηση Θεάτρου Σκιών Χειρομορφών Νοηματικής Γλώσσας

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι ανάπτυξη της δεξιότητας της αφήγησης και του νοητικού ειρμού. Επίσης, η κατανόηση του θεατρικού χώρου και των συντεταγμένων του με εργαλείο κάποια από τα συντακτικά στοιχεία της νοηματικής γλώσσας.

Υλικά που απαιτούνται:

Λευκό σεντόνι ή οθόνη προβολής

Λάμπες

Chop-sticks

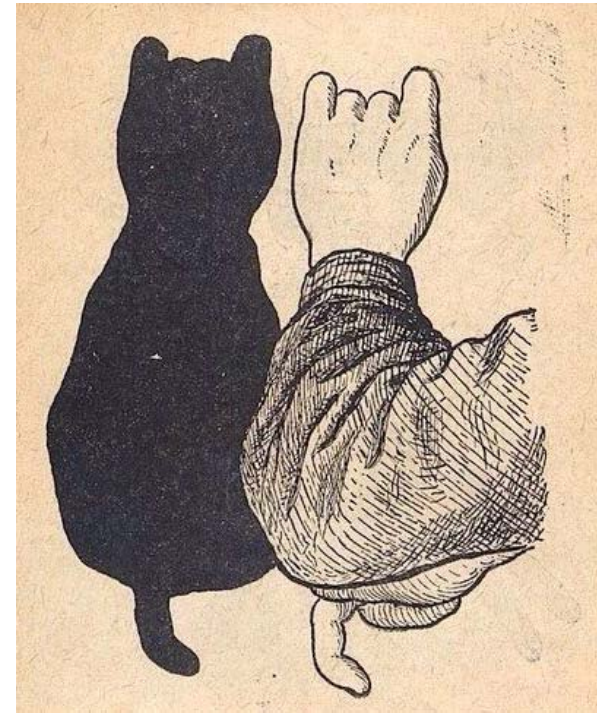
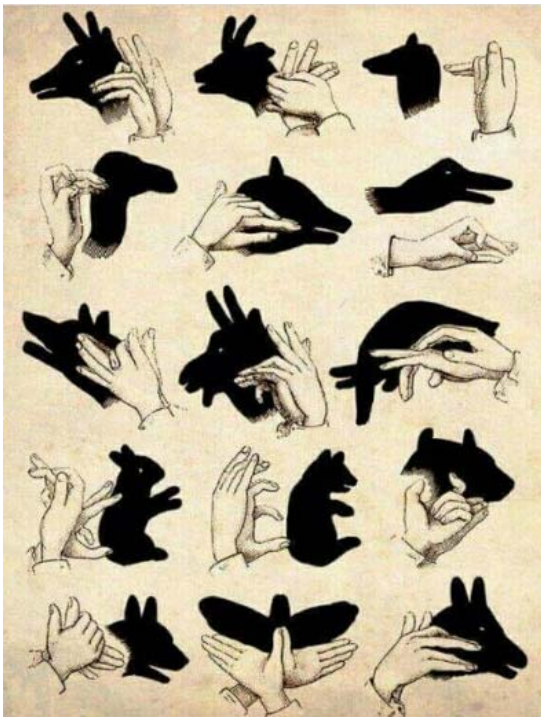
Χαρτόνι

Ψαλίδι

Κόλλα

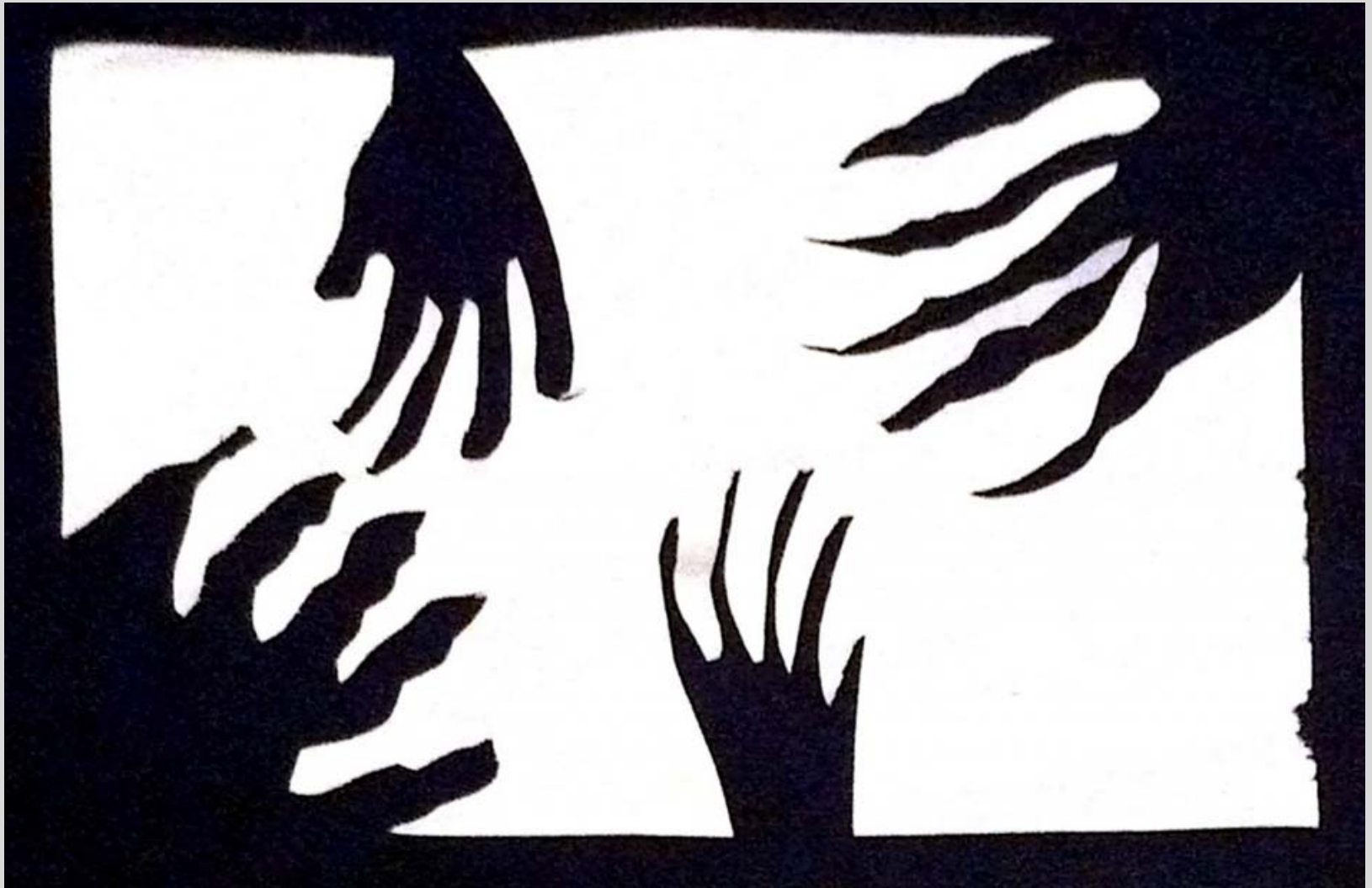
Πραγμάτωση:

Επιλέγεται κάποιος μύθος και σχεδιάζονται σε χαρτί διάφορες χειρομορφές της Ε.Ν.Γ.. Οι μαθητές/τριες κόβουν τα περιγράμματα και κολλούν στην κάθε χαρτονένια χειρομορφή ένα Chop-stick για να μπορούν να την κρατάνε. Σε συνδυασμό με τα χέρια τους αφηγούνται μύθους στον τοίχο μπροστά ή πίσω από τεντωμένο σεντόνι ή οθόνη προβολής. Αντίστοιχα ρυθμίζονται και οι φωτεινές πηγές. Μπορούν να δοκιμάσουν τις διαφορετικές εκδοχές του θεάτρου σκιών ανάλογα με τους πολιτισμούς και τις χώρες προέλευσης, από παλιά έως τις μέρες μας, κατά τις οποίες σύγχρονοι/ες καλλιτέχνες/ιδες έχουν οικειοποιηθεί και ερμηνεύσει ο/η καθένας/μία με τον τρόπο του/της αυτές τις τεχνικές και τις παραδόσεις. Προτείνεται να προβληθούν εντός της τάξης οι δουλειές της πρωτοπόρου γερμανίδας Lotte Reiniger, του νοτιοαφρικανού William Kentridge, της αφροαμερικανίδας εικαστικού Kara Walker, η «Χώρα των Σκιών» της αμερικανικής χορευτικής ομάδας Pilobolus κ.ά.



Κινέζικες σκιές





Lotte Reiniger



Lotte Reiniger



William Kentridge



Kara Walker, 2008



Kara Walker



Kara Walker, 2001



Christian Boltanski, 1984

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Κινητικά Προβλήματα

των Άνω Άκρων

3.1 Άσκηση Χορευτικής Σχεδιαστικής Δραστηριότητας

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι η χρήση των κάτω άκρων σε μία μη στερεοτυπική δημιουργική δράση για την ανάπτυξη της έννοιας του ρυθμού και την εκμάθηση των βασικών, συμπληρωματικών και παράγωγων χρωμάτων του χρωματικού κύκλου. Ο/Η μαθητής/τρια βυθίζεται εντός μίας χορευτικής σχεδιαστικής δραστηριότητας ανακαλύπτοντας τη φύση της γραμμής και της χρωματικής κηλίδας. Παράλληλα εξερευνά το χώρο μέσω μίας σωματικής και ψυχικής ενεργοποίησης των αισθήσεων και κατανοεί την έννοια του ρυθμού σε δύο διαφορετικές εκφραστικές εκφάνσεις της.

Υλικά που απαιτούνται:

Λεκάνες με ρευστό μη τοξικό χρώμα

Λεκάνες με καθαρό νερό

Πετσέτες

Προετοιμασμένος μουσαμάς ζωγραφικής σε πολύ μεγάλη διάσταση, π.χ. 4 X 4

Τονική μουσική

Πραγμάτωση:

Στο πάτωμα της αίθουσας τοποθετείται και στερεώνεται ο μουσαμάς ζωγραφικής. Γύρω-γύρω τοποθετούνται οι λεκάνες με το ρευστό χρώμα. Τα παιδιά γυμνώνουν τα πόδια τους και τα βουτάνε στη λεκάνη με το ρευστό χρώμα. Αρχίζει να ακούγεται η μουσική σύνθεση “Ιεροτελεστία της Άνοιξης” του χοροδράματος του Ίγκορ Στραβίνσκι, πρωτοποριακού μουσικού συνθέτη του 20ού αιώνα. Οι μαθητές/τριες εισέρχονται στη ζωγραφική επιφάνεια και σχεδιάζουν είτε με ολόκληρη την πατούσα είτε ακροπατώντας στις μύτες των ποδιών. Ενθαρρύνονται από τον/την εκπαιδευτικό να δημιουργήσουν, με τα κάτω άκρα, γραμμές εναλλακτικά με πλακάτες φόρμες, αφήνοντας είτε ίχνη καθαρού χρώματος είτε αναμειγνύοντας τα χρώματα σε σχέση με το ακουστικό ερέθισμα των ηχοχρωμάτων.



3.1 Άσκηση Χορευτικής Σχεδιαστικής Δραστηριότητας











3.2 Άσκηση με Πεταλούδα

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι η χρήση των κάτω άκρων σε μία δραστηριότητα ζωγραφικής πράξης για την ανάπτυξη της έκφρασης και της δημιουργικότητας. Απώτερος και σημαντικότερος στόχος είναι η ισχυροποίηση της αυτοπεποίθησης, η χρησιμοποίηση των επιδέξιων άκρων του παιδιού και η χαρά της δυνατότητας να χρησιμοποιηθούν με θετικό κίνητρο.

Υλικά που απαιτούνται:

Λεκάνες με μη τοξικά χρώματα

Χαρτόνια

Πινέλα

Προστατευτικό νάϋλον 10μ X 10μ.

Πραγμάτωση:

Στο πάτωμα της αίθουσας τοποθετείται και στερεώνεται το προστατευτικό νάϋλον και τοποθετούνται τα χαρτόνια. Γύρω-γύρω τοποθετούνται οι λεκάνες με τα χρώματα. Οι μαθητές και οι μαθήτριες γυμνώνουν τα πόδια τους και τα βουτάνε στη λεκάνη με το χρώμα. Στη συνέχεια αφήνουν το αποτύπωμα των πελμάτων τους πάνω σε κάποιο χαρτόνι, προσεκτικά, με τρόπο που να ζωγραφίζεται μία πεταλούδα. Τούς παρέχεται πινέλο και ανάλογα με τις κινητικές δεξιότητες των άνω άκρων τους ζωγραφίζουν, είτε με το δυνατό χεράκι τους είτε με το στόμα, τον κορμό και τις κεραίες της πεταλούδας. Εναλλακτικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν και τα μοτίβα άλλων ζώων, όπως κουκουβάγια, πασχαλίτσα, πουλάκι κ.ά.



3.2 Άσκηση με Πεταλούδα

3.3 Θέατρο με Πατουσίτσες

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι η χρήση των κάτω άκρων σε μία θεατρική δραστηριότητα η οποία μυεί τα παιδιά στο θεατρικό φαινόμενο και στην ελεύθερη απόδοση και ερμηνεία ιστοριών. Οι μαθητές και οι μαθήτριες αποκτούν μία εμπειρία της χωροχρονικότητας χρησιμοποιώντας τα πλέον λειτουργικά τους άκρα συμβάλλοντας στην αυτογνωσία. Παράλληλα, τα παιδιά εντρυφούν στη δραματοποίηση ιστοριών καθώς και στον αυτοσχεδιασμό.

Υλικά που απαιτούνται:

Βιβλίο: Τριβιζάς Ευγένιος, 1991, *Το παπάκι που δεν του αρέσανε τα ποδαράκια του*, Αθήνα: Κέδρος.

Μη τοξικά χρώματα

Λωρίδες υφάσματος

Κατασκευή θεατρικής σκηνής

Φώτα

Μουσική

Πραγμάτωση:

Εντός της τάξης διαβάζεται το βιβλίο *Το παπάκι που δεν του αρέσανε τα ποδαράκια του* τού Τριβιζά το οποίο είναι ένας υπαινιγμός για τη διαφορετικότητα. Με τη στήριξη των εκπαιδευτικών, τα παιδιά βάζουν και στολίζουν τα ποδαράκια τους τα οποία και χρησιμοποιούν για να ερμηνεύσουν την προτεινόμενη ιστορία πίσω από τη θεατρική σκηνή.





ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Μέτρια και Ελαφριά Νοητική Αναπηρία

4.1 Άσκηση Επιτέλεσης Όπερας

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι η διαδραστική ενδυνάμωση των κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών και η ανάπτυξη της αισθητηριακής συνειδητοποίησης μέσω συμβολικών επιτελεστικών και συμμετοχικών δράσεων. Παράλληλα, σε ένα ασφαλές δομημένο περιβάλλον, βιώνονται οι αντιθετικές σχέσεις της θεατρικής πράξης όπως φως και σκοτάδι, ήχος και σιωπή, κίνηση και ακινησία.

Υλικά που απαιτούνται:

Παλιά ρούχα, παλιά παπούτσια, καπέλα

Μάσκες

Αυτοσχέδια μουσικά όργανα

Είδη εστίασης

Υφάσματα

Πραγμάτωση:

Επιλέγεται μία όπερα κατά προτίμηση διασκευασμένη για παιδιά όπως για παράδειγμα “Ο Μαγεμένος Αυλός”. Αναζητείται το λιμπρέτο και διασκευάζεται σε γλώσσα αντίστοιχη της γλωσσικής επάρκειας των παιδιών. Ο/Η εκπαιδευτικός διηγείται στα παιδιά την ιστορία και ζητά ανατροφοδότηση και επανάληψη της αφήγησης από το κάθε παιδί χωριστά σε αφηγηματική αυτοσχεδιαστική συνέχεια. Οι μαθητές/τριες ντύνονται με αυτοσχέδια κοστούμια και αναπαράγουν τραγουδιστά την ιστορία μπαίνοντας σε ρόλους ανάλογα με τις προσωπικότητες και τις δεξιότητές τους. Δίδεται έμφαση στις παύσεις, στη φωνή ως εργαλείο έκφρασης και συναισθηματικής ενσυναίσθησης, στις αλλαγές των ρόλων και στη συμβολική χρήση των αντικειμένων.





4.2 Άσκηση DRESS ME DOLL

Στόχος:

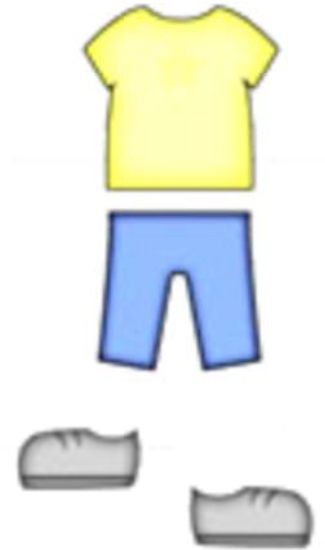
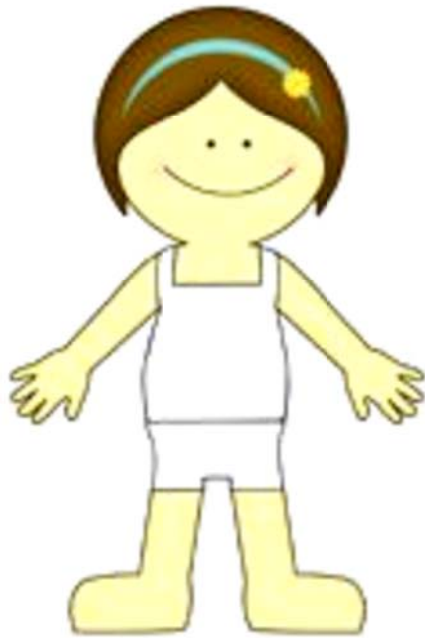
Στόχος της άσκησης είναι η οργάνωση της καθημερινής ζωής και η ανάπτυξη της κινητικότητας. Μέσω της εναλλαγής ρόλων γίνονται κατανοητές η έννοια του χρόνου και της αλληλουχίας όπως, επίσης, και η έννοια του φύλου. Πρόσθετος στόχος είναι η ανάπτυξη των αφηγηματικών δεξιοτήτων και η έναρξη αυτοσχεδιαστικών δεξιοτήτων. Τα εικαστικά στοιχεία προς κατανόηση και εφαρμογή είναι το περίγραμμα και τα πλακάτα χρώματα.

Υλικά που απαιτούνται:

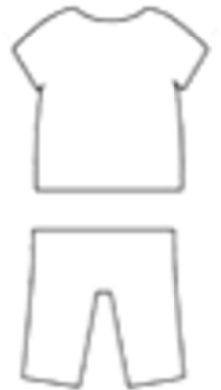
Χαρτόνι
Χαρτί
Ψαλίδι
Μολύβι
Χρώματα
Πινέλα
Παλέτες
Εναλλακτικά Μαρκαδόροι

Πραγμάτωση:

Σχεδιασμός βασικής φιγούρας. Σχεδιασμός των ρούχων και των αντικειμένων σε κοπτικά αναπτύγματα. Αναπαράσταση και αφήγηση της καθημερινότητας. Εναλλαγή ρόλων και αφήγηση της καθημερινότητας του Άλλου.



4.2 Άσκηση DRESS ME DOLL





4.2 Άσκηση DRESS ME DOLL

4.3 Κολάζ με σπασμένα πλακάκια

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι το παιδί με νοητική δυσκολία να μάθει να αναγνωρίζει σχήματα και να τα αναπαράγει, να χρησιμοποιεί και να πειραματίζεται με νέα υλικά και διαφορετικές μορφές εικαστικών τεχνών όπως το κολλάζ, και να εξασκήσει τις δεξιότητες αδρής και λεπτής κινητικότητας. Οι μαθητές και οι μαθήτριες με την άσκηση αυτή γνωρίζουν τον πλούτο των δημιουργημάτων της λαϊκής τέχνης και την εικαστική τους διάσταση και εμπνέονται από τις ποικίλες εκφάνσεις του ελληνικού λαϊκού πολιτισμού.

Υλικά που απαιτούνται:

Χαρτόνι

Σπασμένα χρωματιστά πλακάκια

Δυνατή κόλλα

Παραδοσιακά μοτίβα λαϊκής τέχνης

Πραγμάτωση:

Επίσκεψη σε Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης και παρατήρηση των εκθεμάτων. Στην τάξη, παρέχονται στα παιδιά σπασμένα πλακάκια προκειμένου να αποδώσουν ελεύθερα ένα ελληνικό παραδοσιακό μοτίβο συνθέτοντας τα κομμάτια και κολλώντας τα στην σκληρή επιφάνεια υποδοχής.



Κολάζ με σπασμένα πλακάκια





ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος

5.1 Άσκηση με Αρχιγράμματα

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι η δυνατότητα να βρεθεί ο/η μαθητής/τρια σε συναισθηματική συνάφεια με τους/τις συμμαθητές/τριες διενεργώντας μία ατομική εικαστική πράξη που θα οδηγήσει σε ομαδικό αποτέλεσμα. Παράλληλα, εξασκείται η έννοια της επαναληπτικότητας, εξαιρετικά σημαντική αξία στη λαϊκή παράδοση των περισσότερων πολιτισμών του πλανήτη και συναφής με τον ψυχισμό της συγκεκριμένης ομάδας του μαθητικού πληθυσμού.

Υλικά που απαιτούνται:

Χρωματιστές χοντρές κλωστές, διάφορα νήματα, μαλλί

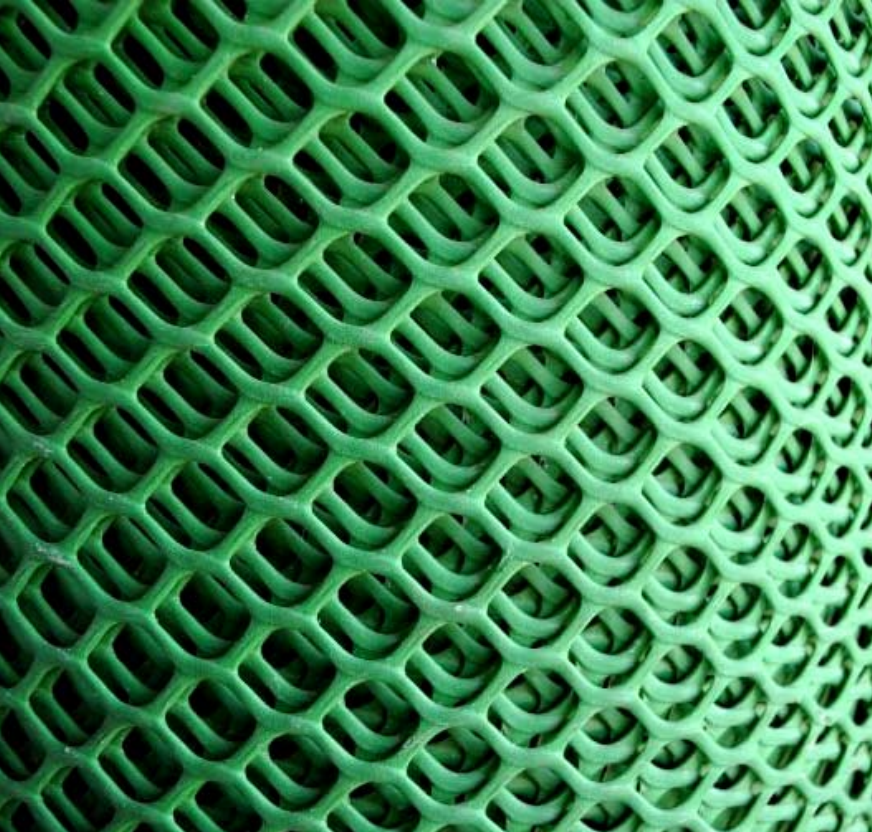
Πλαστικό πλέγμα

Τσιμπιδάκι μαλλιών και προαιρετικά σακοράφα

Ψαλίδι

Πραγμάτωση:

Δίδεται στον κάθε μαθητή/τρια ένα μεγάλο κομμάτι πλαστικού πλέγματος και του/της ζητείται να περάσει νήματα μέσα-έξω στις τρύπες του πλέγματος δημιουργώντας το αρχίγραμμα του ονόματός του/της (ή έναν αριθμό ή μία ελεύθερη σύνθεση). Ο/η εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τη χρήση πολλών διαφορετικών νημάτων χωρίς απαραίτητα μία αναπαραστατική δομή αλλά περισσότερο βάσει της ιδέας τού να εντυπώσει το παιδί στην έννοια του μοτίβου, της επανάληψης και μίας πρώτης σύγχρονης προσέγγισης της λαϊκής τέχνης και της παραδοσιακής χειροτεχνίας. Όταν ολοκληρωθεί το ατομικό μοτίβο, τα παιδιά ενώνουν, με τον ίδιο τρόπο, τα κομμάτια του πλέγματος σε μία ενιαία σύνθεση δημιουργώντας ένα επιτοίχιο ομαδικό εικαστικό αποτέλεσμα με τα αρχιγράμματα όλων των μαθητών/τριών της σχολικής τάξης.







5.2 Δημιουργία Ιστορίας σε Μορφή Κόμικ

Στόχος:

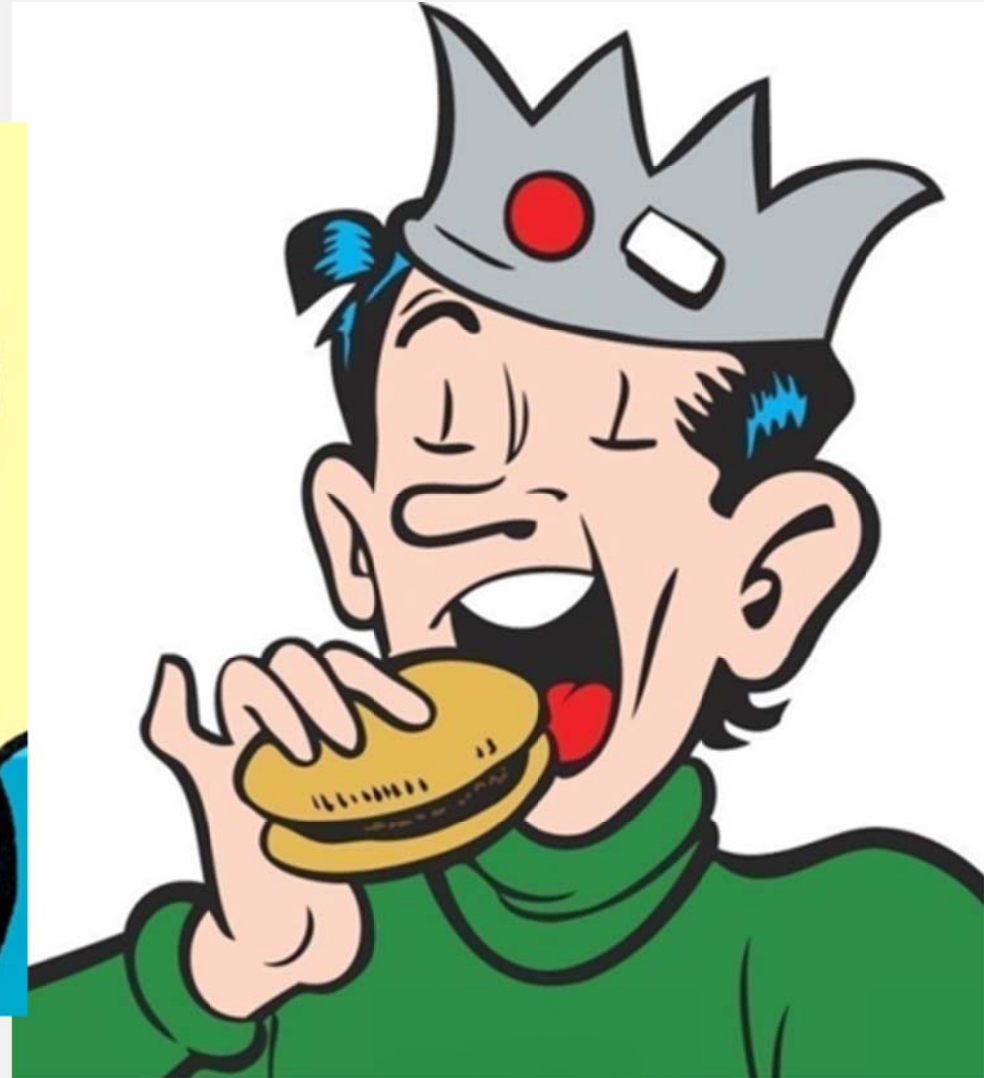
Σύγχρονες προσεγγίσεις υπερασπίζονται την ιδέα πως η χρήση των κόμικς ως επικοινωνιακό εργαλείο είναι ζωτικής σημασίας στην εκπαίδευση των παιδιών στο φάσμα του αυτισμού. Με τη δημιουργία ενός κόμικ, δίδεται η δυνατότητα στον/στην εκπαιδευτικό να προσεγγίσει το παιδί στο φάσμα του αυτισμού και στον/στην μαθητή/τρια να φτιάξει μία ιστορία σε μορφή κόμικ που καθιστά την ιστορία προσβάσιμη καθώς παρέχει μια σαφέστερη εικόνα για τις πληροφορίες που μεταδίδονται, με αποτέλεσμα να διευκολύνεται η επεξεργασία τους. Η δημιουργία κόμικς αναπτύσσει και βελτιώνει μαθησιακές ικανότητες και δεξιότητες όπως η ανάγνωση και η γραφή, το σχέδιο, η επεξεργασία συναισθημάτων και η κατανόηση διαφορετικών προοπτικών ζωής.

Υλικά που απαιτούνται:

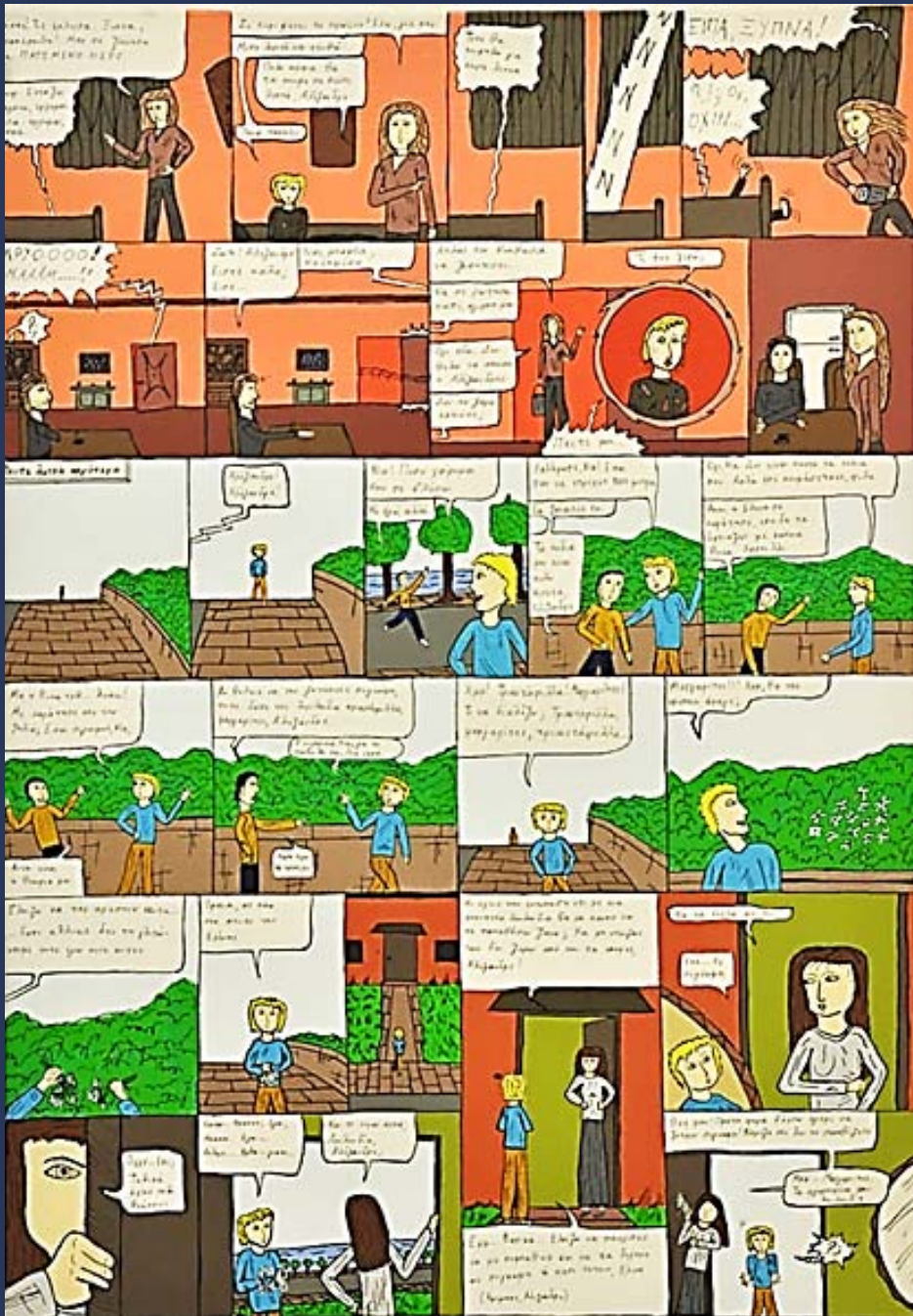
Χαρτί
Μαρκαδόροι
Μολύβι
Γόμα
Χάρακας

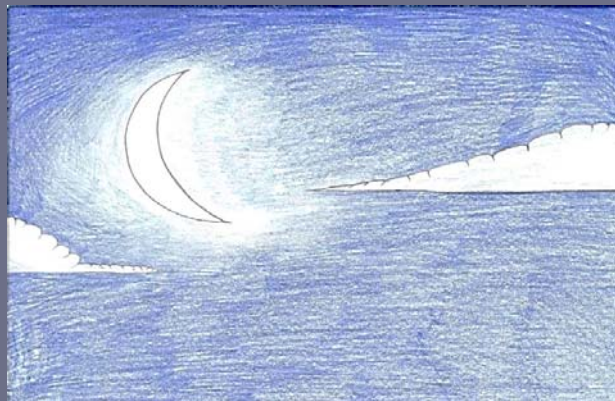
Πραγμάτωση:

Για να υλοποιηθεί μία ιστορία κόμικ αρχικά επιλέγεται ο αριθμός και οι διαστάσεις των πλαισίων για τις εικόνες. Στη συνέχεια επιλέγονται οι χαρακτήρες βάσει των οποίων θα δημιουργηθεί η ιστορία. Σε διαλεκτική διαδικασία ενθαρρύνονται τα παιδιά να αφηγηθούν μία ιστορία και να την αποδώσουν σχεδιαστικά. Ζωγραφίζονται οι εικόνες έχοντας δώσει εκφραστική κίνηση στους/στις ήρωες/ηρωίδες της ιστορίας και μπαίνουν στη σειρά. Επιλέγεται το χρωματικό φόντο και προστίθενται αντικείμενα, τίτλος, λεζάντες, συννεφάκια με διαλόγους, ήχοι, σύμβολα.



Scarlet και Archie, Χαρακτήρες κόμικς στο φάσμα του αυτισμού





Οι Ευχές των Ονείρων, Φωτεινή Σκανδάμη

5.3 Άγγελοι επί Γης

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι το παιδί με αναπτυξιακή δυσκολία να έρθει σε επαφή με ποικιλία υλικών διαφορετικών υφών ώστε να εξασκήσει τις ερευνητικές του δεξιότητες καθώς και να συμφιλιωθεί με την απτική του ικανότητα. Οι μαθητές και οι μαθήτριες γνωρίζουν τον πλούτο της βυζαντινής τέχνης και την ερμηνεύουν πλουραλιστικά σε ποικίλα εικαστικά ιδιώματα ανάλογα με τις επιθυμίες και τις ατομικές δεξιότητές τους χρησιμοποιώντας πλείστες τεχνικές και εντάσσοντας στο εικαστικό έργο αντικείμενα καθημερινής χρήσης σε συνδυασμό με καλλιτεχνικά υλικά.

Υλικά που απαιτούνται:

Χρώματα

Υφάσματα

Κορδέλες

Σύρμα

Ανακυκλώσιμα υλικά

Χρωματιστά χαρτιά

Κόλλα

Ψαλίδι

Κλωστή

Φύλλα μπρουτζίνας (συνθετικό χρυσό)

Κόλλα mixion νερού 15 λεπτών

Πραγμάτωση:

Επίσκεψη σε Μουσείο Βυζαντινής Τέχνης και παρατήρηση των βυζαντινών φορητών εικόνων και των νωπογραφιών. Τα παιδιά ενθαρρύνονται να ανακαλύψουν και να φωτογραφίσουν κατά την περιπλάνησή τους μέσα στο μουσειακό χώρο αγγέλους από διαφορετικές αγιογραφικές σχολές και από διαφορετικές χρονικές περιόδους. Στην τάξη, δίνεται η δυνατότητα να εκτυπωθούν οι φωτογραφίες των μαθητών/τριών ώστε να δημιουργηθεί μία συλλογή από αγγελικές φιγούρες. Στη συνέχεια παρέχονται στα παιδιά, το κατά το δυνατόν, περισσότερα και ανομοιογενή υλικά ώστε να κατασκευάσουν είτε ομαδικά είτε ατομικά τον προσωπικό τους άγγελο. Μαθαίνουν την τεχνική του χρυσώματος και χρυσώνουν με φύλλα μπρουτζίνας τη φόρμα που έχουν σχεδιάσει ως φωτοστέφανο.

Άσκηση με μαθητές στο φάσμα του αυτισμού:

Άγγελοι επί γης



















ΕΝΟΤΗΤΑ 6

Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες

6.1 Άσκηση με Γράμματα ως Εικαστικά Στοιχεία

Στόχος:

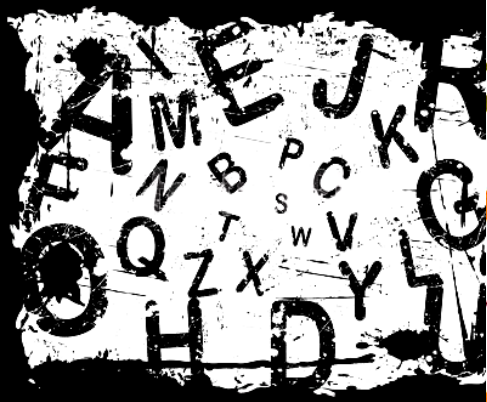
Στόχος της άσκησης είναι οι δυσκολίες στην ανάγνωση και το γραπτό λόγο και η δυσκολία στην επεξεργασία πληροφοριών να μεταλλαχθούν σε εικαστικά εργαλεία ενδυναμώνοντας τη μνήμη, τις οργανωτικές ικανότητες και τις δεξιότητες των μαθητών/τριών ενώ ταυτόχρονα ενισχύεται η αυτοεκτίμηση των μαθητών/τριών μέσω ενός άλλου μέσου πραγμάτωσης του γραπτού λόγου, άλλον από αυτόν της χειρόγραφης γραφής της συνδεδεμένης με τις σχολικές απαιτήσεις. Επίσης, η άσκηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν εργαλείο αυτογνωσίας και αυτοπαρατήρησης.

Υλικά που απαιτούνται:

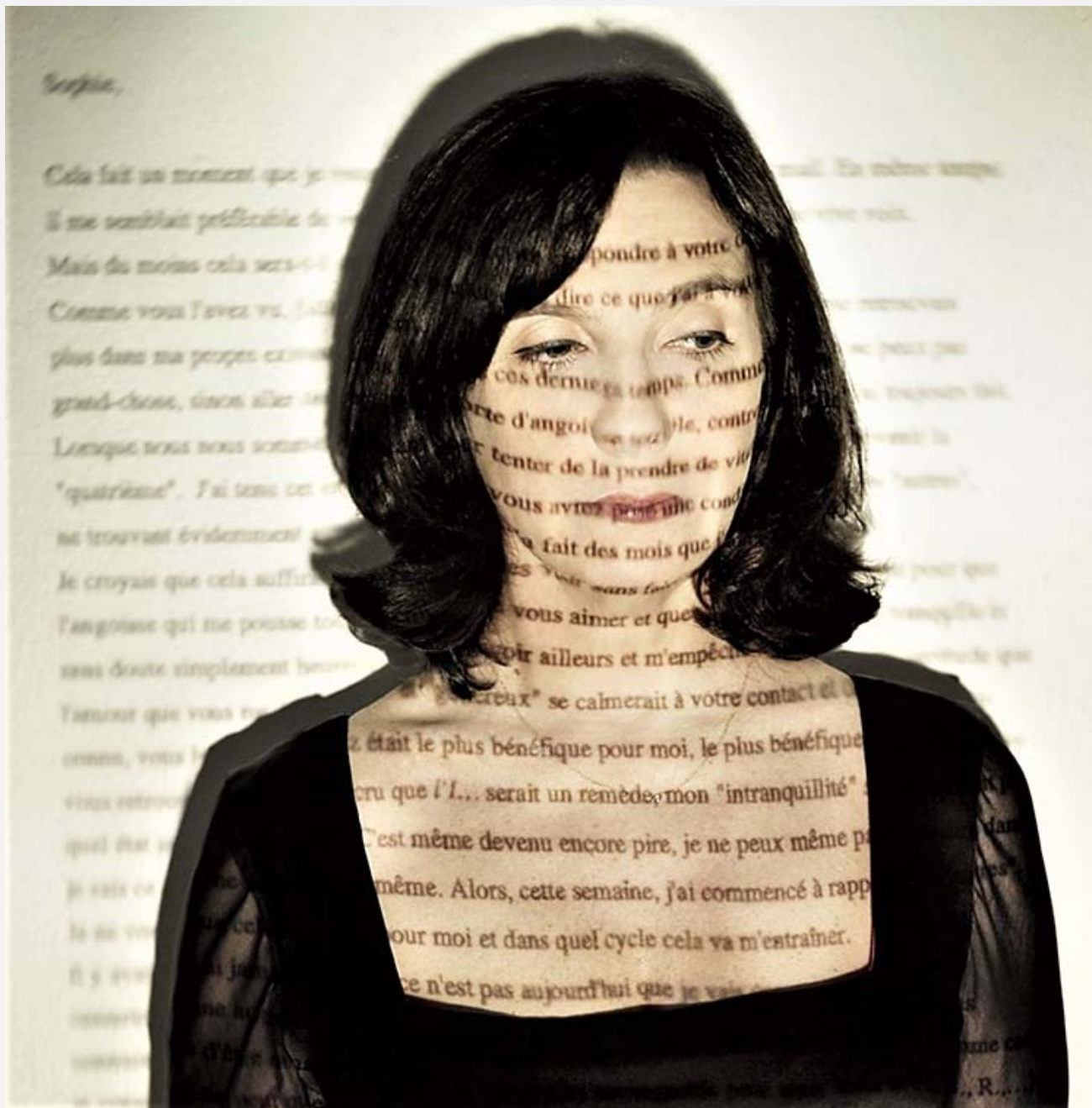
Φωτογραφική μηχανή
Υπολογιστής

Πραγμάτωση:

Τα παιδιά φωτογραφίζουν γράμματα: Γράμματα πεζά, κεφαλαία, ιδεογράμματα, αρχιγράμματα, λατινικά, κυριλλικά, αραβικά. Φωτογραφίζουν γράμματα από πλείστες γραμματοσειρές και σε όσες περισσότερες χρωματικές αποχρώσεις και στη συνέχεια καλούνται να προσεγγίσουν τα γράμματα και τις λέξεις ως εικόνες, αναποδογυρίζοντας, συνθέτοντας και ταξινομώντας το υλικό που συλλέγουν μέσα από μία καθαρά οπτικο-εικαστικο-κεντρική αντίληψη. Όλο το φωτογραφικό υλικό αφού ταξινομηθεί χάνοντας την πρωταρχική του ιδιότητα γίνεται ένα φιλμάκι με πολύ μεγάλη ταχύτητα παράθεσης των φωτογραφιών· ένα είδος stop-motion εναλλακτικής προσέγγισης της γραφής.



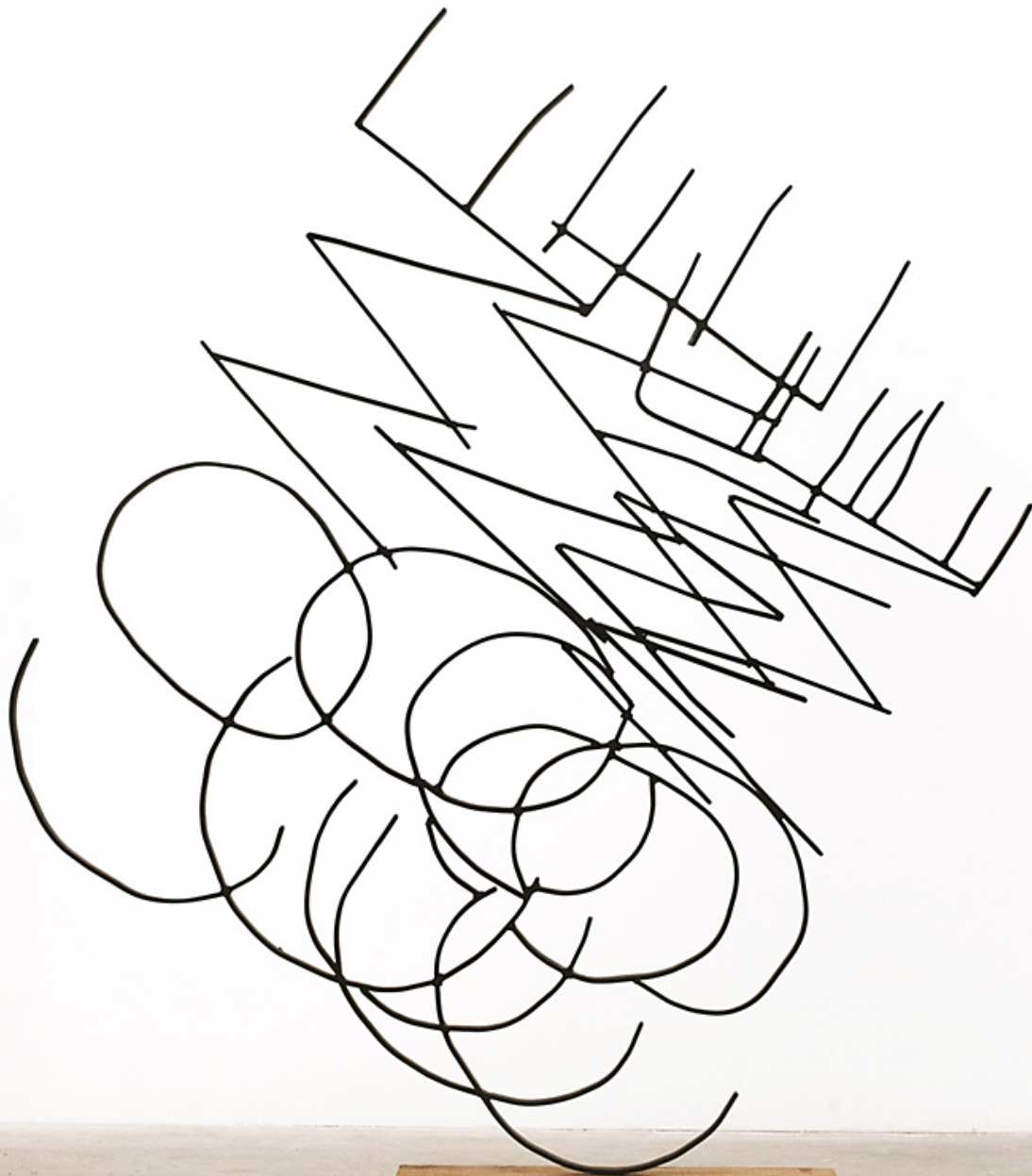
Συνθέσεις με γράμματα



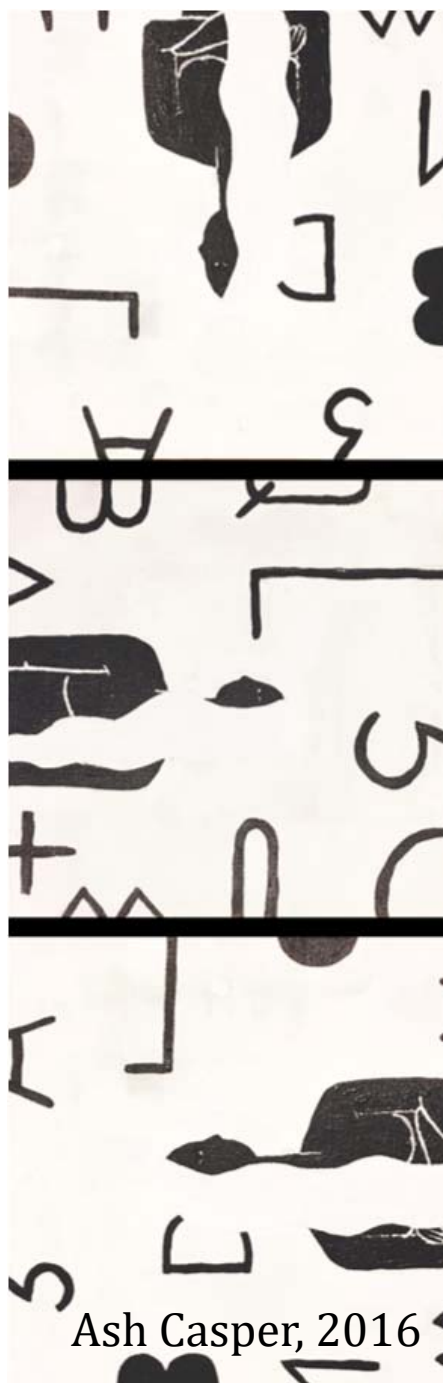
Sophie Calle



Bruce Nauman



Nick Fagan, 2016



Ash Casper, 2016

Juan Miro, Αλφαβητάριο

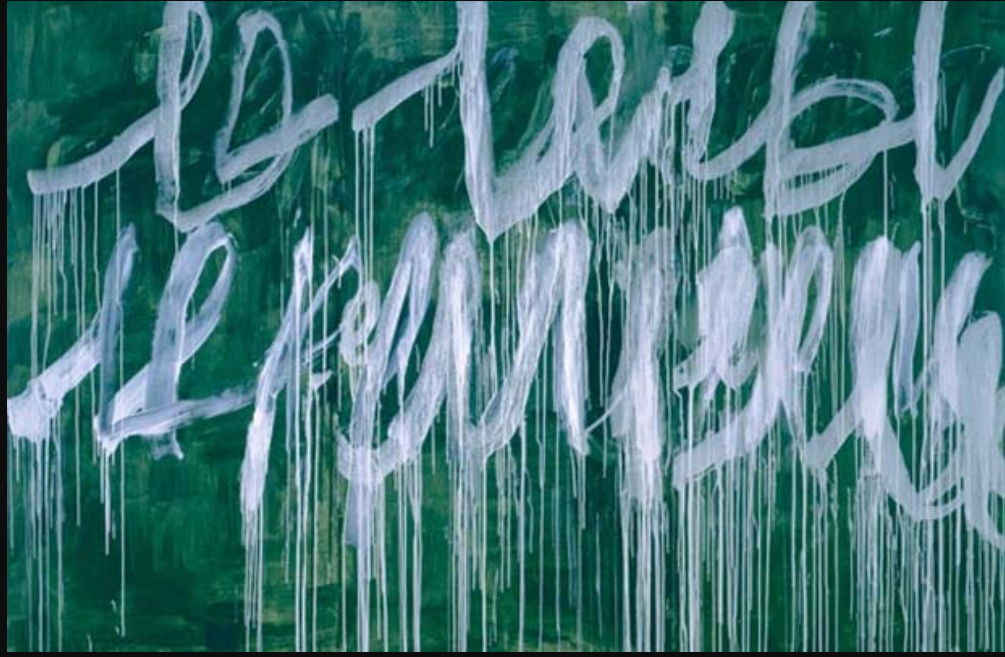
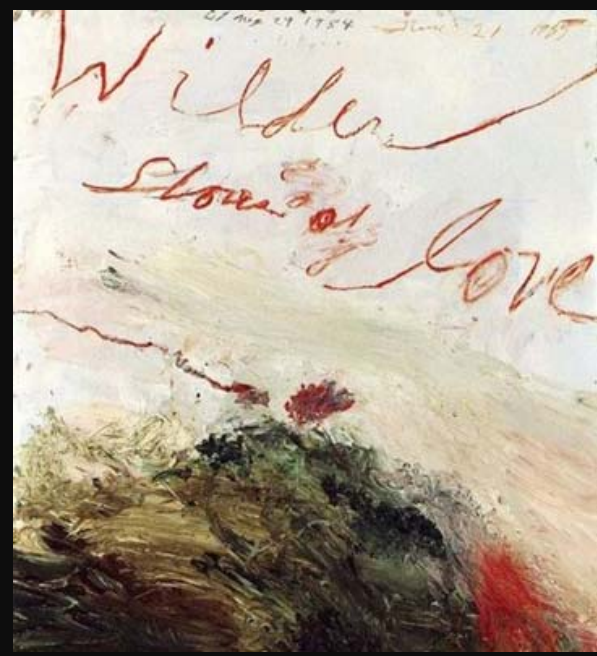




Jasper Johns, *Alphabet*, 1959



Jasper Johns, *0-9*



Cy Twombly

6.2 Εικαστική Μαγειρική με Γράμματα και Αριθμούς

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι οι λειτουργίες της ανάγνωσης και της γραφής να συνδεθούν με τη μαγειρική αλλά και την τέχνη αποενοχοποιώντας τις μαθησιακές δυσκολίες του/της μαθητή/τριας. Τα παιδιά με δυσκολία ενθαρρύνονται να μπουν σε μία δημιουργική διαδικασία σχετικά με την ορθογραφία των βρώσιμων γλωσσικών και νοητικών στοιχείων με τα οποία θα παράξουν έργα.

Υλικά που απαιτούνται:

Βρώσιμα υλικά

Χρώματα ζαχαροπλαστικής

Πραγμάτωση:

Τα παιδιά μαγειρεύουν και συνθέτουν εικαστικά πιάτα με βρώσιμα υλικά. Ενθαρρύνονται να χρησιμοποιήσουν γράμματα και αριθμούς και να σχηματίσουν λέξεις, προτάσεις και αριθμητικές πράξεις. Καθορίζεται ημερομηνία για την παραγωγή των φαγητών-γλυκών και την ίδια μέρα ο/η εκπαιδευτικός προβάλλει στην τάξη έργα εικαστικών που χρησιμοποίησαν την τροφή ως εικαστικό μέσο.

A B C D E F G
H I J K L M
N O P Q R S
T U V W X Y Z





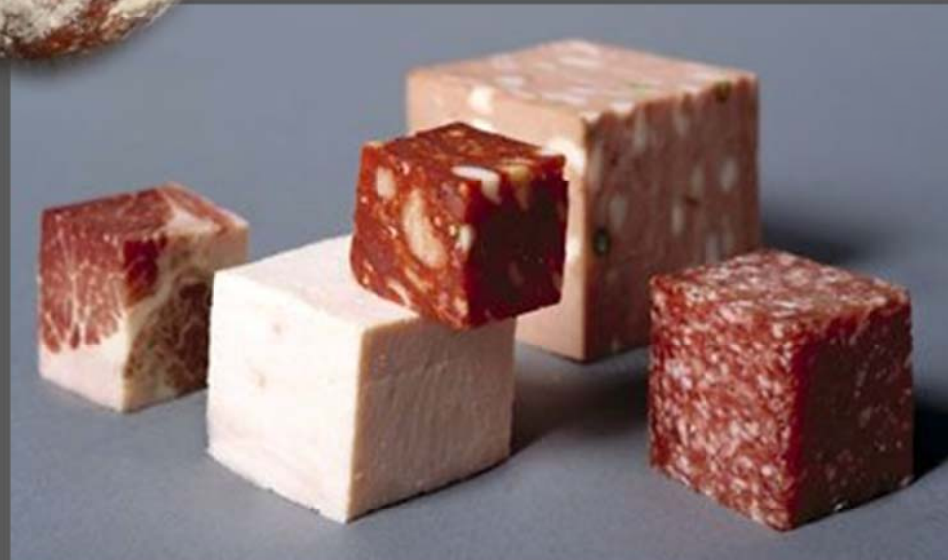
Εικαστική Μαγειρική με Γράμματα και Αριθμούς





Giuseppe Arcimboldo, 16^{ος} αιώνας









Daniel Spoerri



Daniel Spoerri

6.3 Κολάζ με Γράμματα και Αριθμούς

Στόχος:

Στόχος είναι η εκμάθηση της τεχνικής του κολάζ χρησιμοποιώντας κομμάτια χαρτιού από εφημερίδες, περιοδικά αλλά ακόμη και αντικείμενα με βασικά πλαστικά στοιχεία τα γράμματα και τους αριθμούς. Παράλληλα προσεγγίζονται οι εικαστικοί της μοντερνικότητας που παρουσίασαν την τεχνική αυτή, στις αρχές της δεκαετίας του 1900, συνθέτοντας εικόνες με ετερόκλητα στοιχεία και υλικά προσδίδοντας στην εικόνα νέες συστάσεις μέσα από την εναλλαγή.

Υλικά που απαιτούνται:

Εφημερίδες

Περιοδικά

Φωτογραφίες

Ψαλίδι

Κόλλα

Επιφάνεια επικόλλησης των στοιχείων

Πραγμάτωση:

Τα παιδιά ψάχνουν στα έντυπα και κόβουν γράμματα, λέξεις και αριθμούς και αφού τα κόψουν τα επανασυνθέτουν σε νέα εικόνα. Ο/Η δάσκαλος/α ενθαρρύνουν τα παιδιά να δημιουργήσουν εικαστικές ή και ποιητικές συνθέσεις. Η δραστηριότητα συμπεριλαμβάνει συζήτηση για τους/τις ζωγράφους της μοντέρνας τέχνης που χρησιμοποίησαν την τεχνική του κολάζ, όπως ο Πικάσο, ο Μπρακ, και κυρίως οι ντανταϊστές που ενέταξαν το λόγο στα κολάζ τους δημιουργώντας οπτική ποίηση.



ABOUT LOVE

Love love love love love love love love love loved
love love love love love love love love? Love love
love love love love love love love. Love love love
love love love love love love love love love love
love love love love love love love love love love
love love love love love. Love love love loves loving
loved love love love love love love love love love
love love love love love love love love love love
lovely love loved love loved love love lovely lovely
love love love make love love love love love love
love loves love love love love love love. Lovely loving
lover love love loved love love love love love lovely
love love love loving love love love love. Love love love
loving love loved love love love love? Loving love
love love love love love love love love love love
loving lovely love love love lovely love made lovely
love. Love love love love love love love loved love love
love-making making love loving love love love love
love. Love love love love lover love love love love
loved lovely love love. Love love love love love love
love. Love love loved love love loved love love love
love love love love love loved love love true love? Love
loves love love loved love love loves loves love loving
love love. Love loved loving love love loved love love?

Juan Miro, Letters and numbers attracted by a spark, 1968





Jasper Johns, *Order and Disorder*



THE ANIMAL A B C.
First in the Animal A B C
The Alligator here you see
Though he's safely perched on
the letter A.
Bats within the letter would go
away.

A a
Apple (ऐपल) सेब

A a
A is for
apples so
juicy and
red

ASTRONOMY
The Month, etc.

A
A was an eye,
Who made some white legs
And laid on his nose
In four beautiful lines.
at
Fanny old Ape!

A for 'orses

A a
Ark

A
A is the first letter of the alphabet in the Arkan
bowl in Irish. Ape, also mean, star, sea, what, (Chinese).

A for APE

abracadabra

September, 1818.
To him that over-
comes with I grant
to sit with me in my
throne, even as I
also overcome, and
am set down with my
FATHER in his throne.
Rev. 19. 21.

A

Alpha

Apple

APPLE PIE

A
A a
ANY
APPAS
APPAS-RESONANCE

A
A
A [1]

A
A
A

A B C D E F G H I J K L M
N O P Q R S T U V W X Y Z.

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7

Προβλήματα Προσοχής και Συγκέντρωσης

7.1 Άσκηση Καλλιγραφίας

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι η συνεργασία του μυαλού, του σώματος και του χαρακτήρα, συνυφασμένη με μία δυναμική διαδικασία. Περιλαμβάνει την ανάπτυξη της οπτικής αντίληψης, τη χωρική διάρθρωση, και το γνωστικό προγραμματισμό μέσω της γνωριμίας με τα εργαλεία γραφής και τις γραμματοσειρές. Πρόσφατες έρευνες αποδεικνύουν ότι η καλλιγραφία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μία συμπληρωματική πρακτική, ικανή να βελτιώσει τις ψυχοσωματικές δυσκολίες των μαθητών/τριών, ενισχύοντας την προσοχή και τη συγκέντρωση τους, καθώς και τη διευκόλυνση της σωματικής χαλάρωσης και της συναισθηματικής σταθερότητας. Ο/Η μαθητής/τρια λαμβάνει αισθητηριακή, βιοκινητική και γνωστική ανατροφοδότηση κατά τη διάρκεια μίας ατομικής εμπειρικής εγρήγορσης μέσω της γραφής.

Υλικά που απαιτούνται:

Κονδυλοφόρος

Πένα ροής

Μολύβι

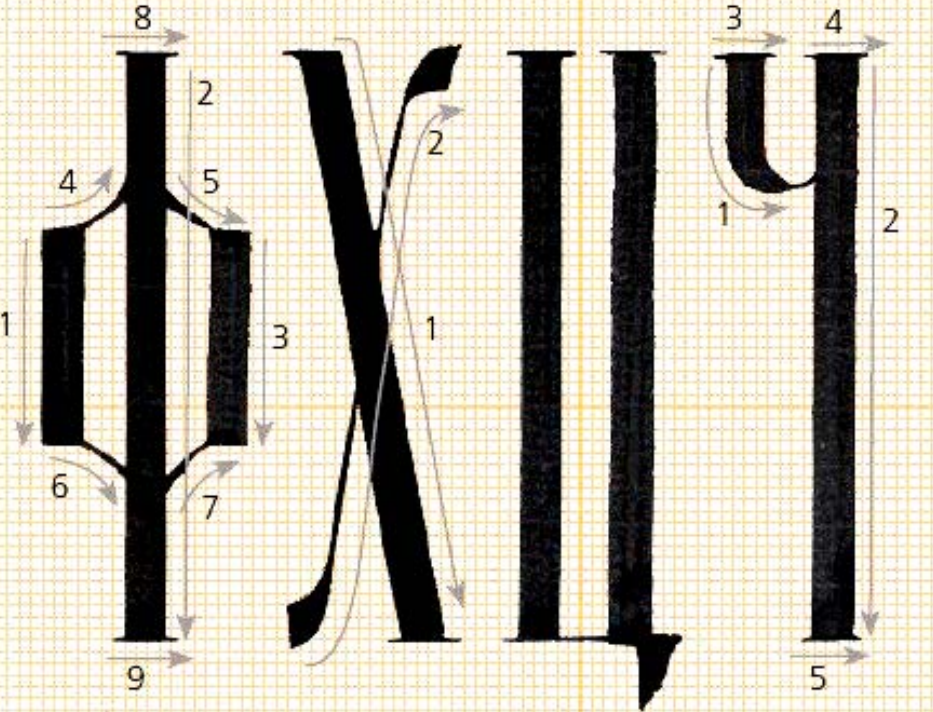
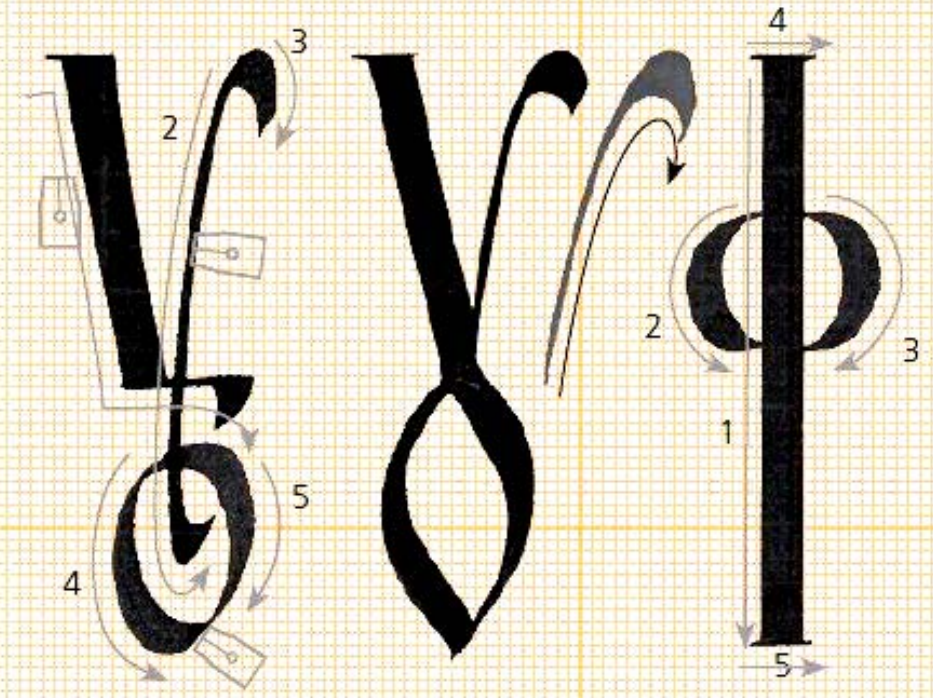
Χάρακας

Χαρτί

Κόλλα

Πραγμάτωση:

Ο/Η μαθητής/τρια σχεδιάζει πολλές φορές το γράμμα που επιλέγει αφήνοντας ίση απόσταση ανάμεσα από τα γράμματα και στη συνέχεια ενθαρρύνεται να συνεχίσει το σχεδιασμό του εκάστοτε γράμματος με ελεύθερο συνειρμό και να σχεδιάσει μικρά αυτόνομα εικαστικά έργα που ενσωματώνουν το γράμμα. Κάθε φορά καλείται να σχεδιάσει ένα διαφορετικό εικαστικό αποτέλεσμα με ή χωρίς αφηγηματική σειρά. Οι συμμαθητές/τριες μπορούν να κόψουν τα καλλιγραφήματά τους και να τα ανταλλάξουν μεταξύ τους δημιουργώντας μικρά λεκτικά κολλάζ.



7.2 Ψυχογεωγραφικός Χάρτης Διαδρομών

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι η πραγμάτωση ενός ατομικού εικαστικού ημερολογίου και η ευκαιρία να παράξουν οι μαθητές/τριες καλλιτεχνικό έργο εν κινήσει. Τα ατομικά εικαστικά ημερολόγια καταγράφονται σε τοίχο της τάξης δημιουργώντας ένα χάρτη των καθημερινών διαδρομών όλων των παιδιών, ένα δίκτυο συμβάντων, συναισθημάτων, καταστάσεων. Ενδυναμώνεται η παρατήρηση, η εγρήγορση και η χαρά της περιπλάνησης. Αναπτύσσονται οι αξίες της συνεργατικότητας, της ενσυναίσθησης, της κατανόησης και βελτιστοποιείται η κατανόηση των εννοιών του χώρου και του χρόνου και κυρίως η συγκέντρωση, η παρατηρητικότητα, η ικανότητα του επιλέγειν, η οριοθέτηση.

Υλικά που απαιτούνται:

Χρωματιστό σιλοτέιπ

Χοντρό νήμα

Πινέζες

Φωτογραφίες

Post it

Χαρτάκια

Μολύβι

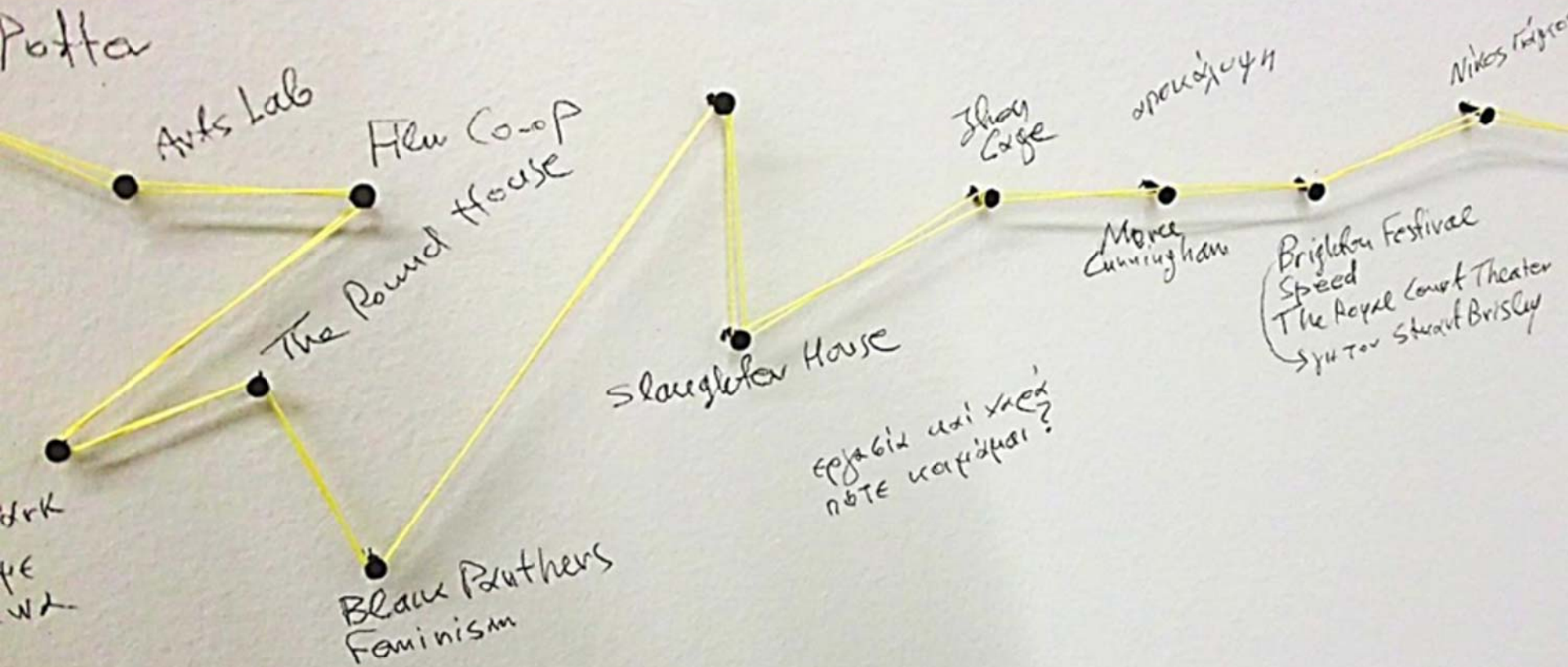
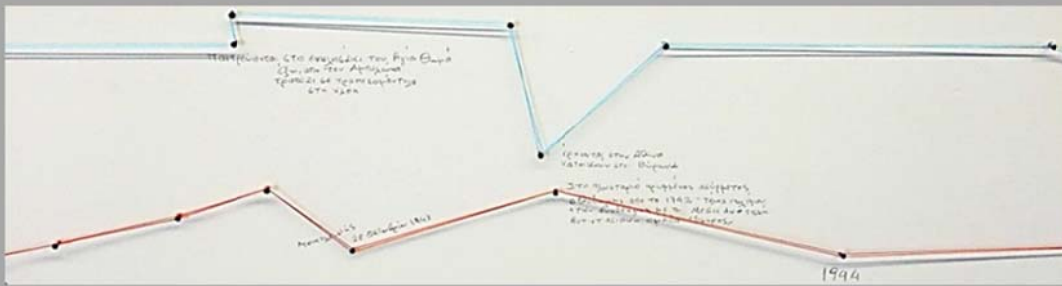
Μαρκαδόροι

Ξυλομπογιές

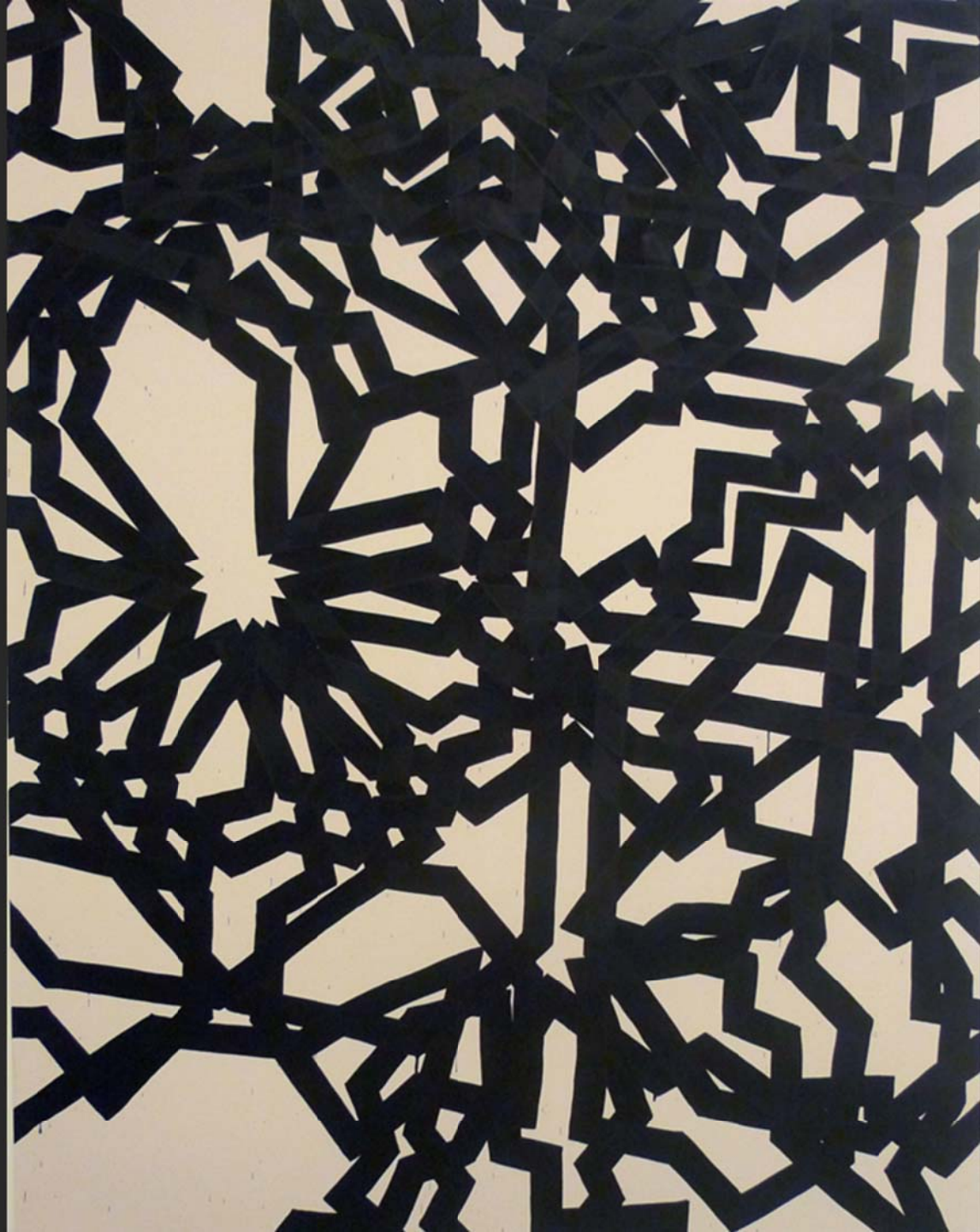
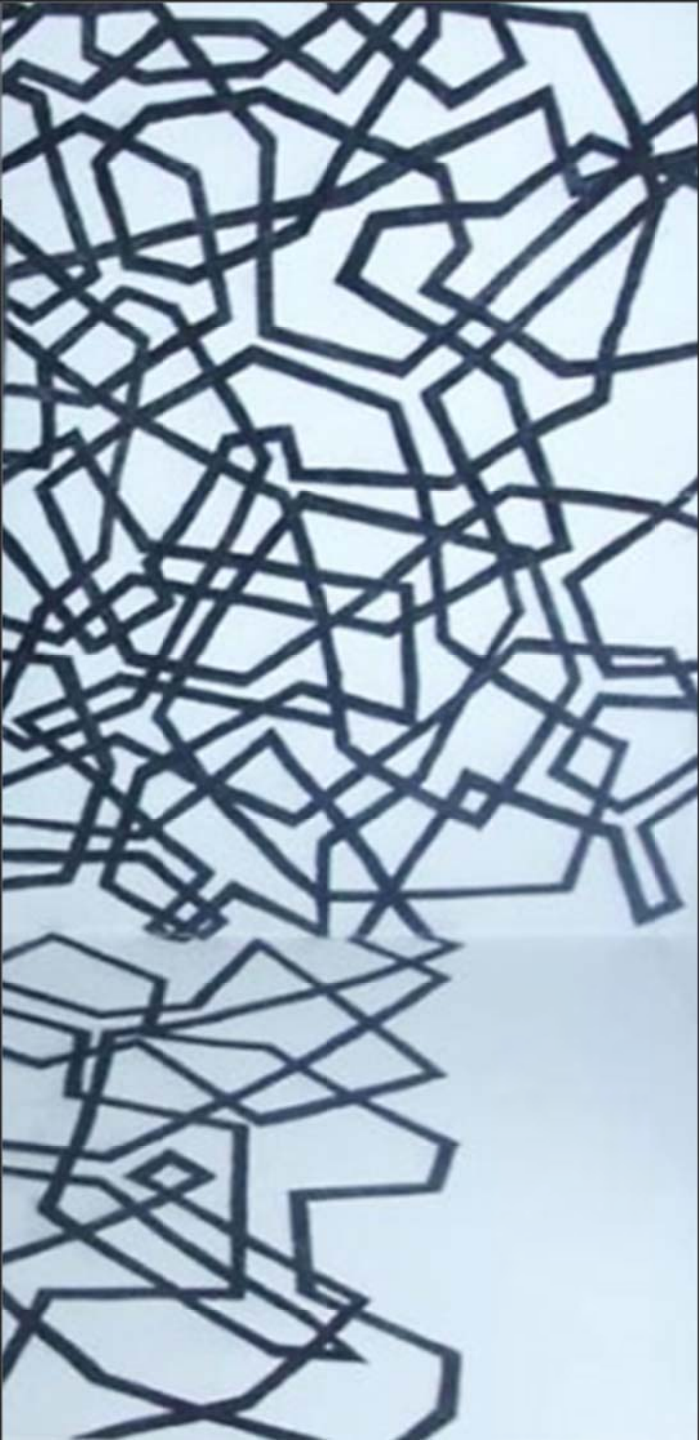
Πραγμάτωση:

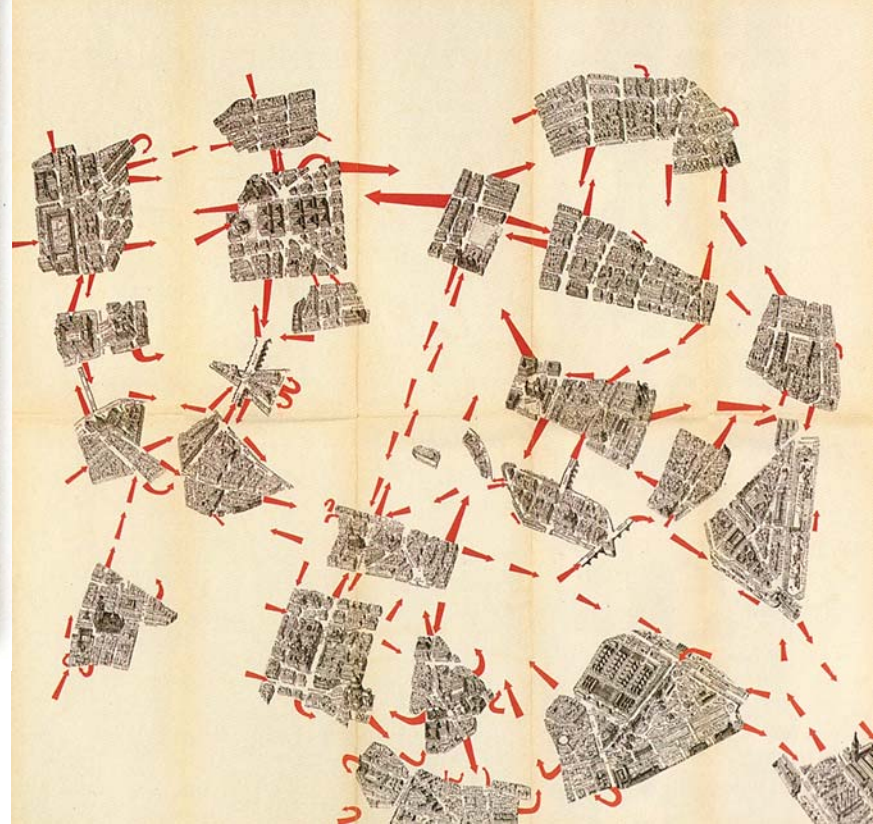
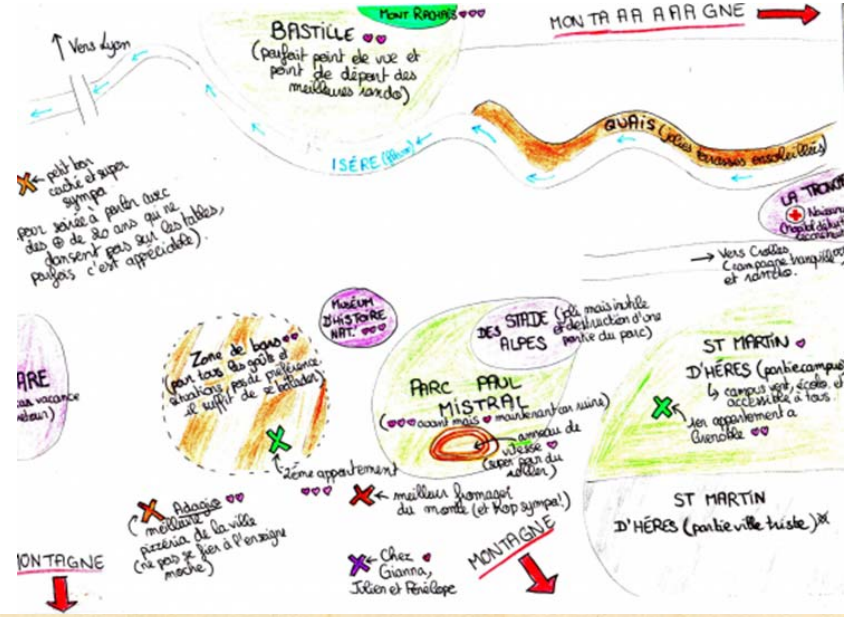
Οι μαθητές και οι μαθήτριες καταγράφουν σε χαρτάκια και post it συμβάντα των διαδρομών τους από το σπίτι προς το σχολείο και τ' ανάπαλιν. Στην άσκηση μπορούν να καταγράψουν στα χαρτάκια τους, ιδέες που εμφανίζονται ενώ περπατούν, συναισθήματα, ξαφνικά συμβάντα ή συμβάντα της καθημερινής ρουτίνας, να αυτοσχεδιάσουν με μικρά 5λεπτα σκίτσα πορτραίτων ανθρώπων ή ζώων που συναντούν στις διαδρομές τους, να βγάλουν φωτογραφίες, να σκιστάρουν χώρους και τόπους σημαίνοντες κ.ά.

Στη συνέχεια με το συντονισμό του/της εκπαιδευτικού τα παιδιά σχηματίζουν στον τοίχο της τάξης, το καθένα με το δικό του χρώμα σιλοτέιπ ή νήματος, μία διαδρομή στην οποία ενσωματώνουν τα σκίτσα, τις σημειώσεις και τις φωτογραφίες τους. Το τελικό αποτέλεσμα είναι ένας ψυχογεωγραφικός και χωροχρονικός χάρτης όλων των διαδρομών, ένα δίκτυο καταστάσεων της καθημερινής τους ζωής.



Λήδα Παπακωνσταντίνου, 3 Παπακωνσταντίνου: Θοδωρής, Λίτσα, Λήδα

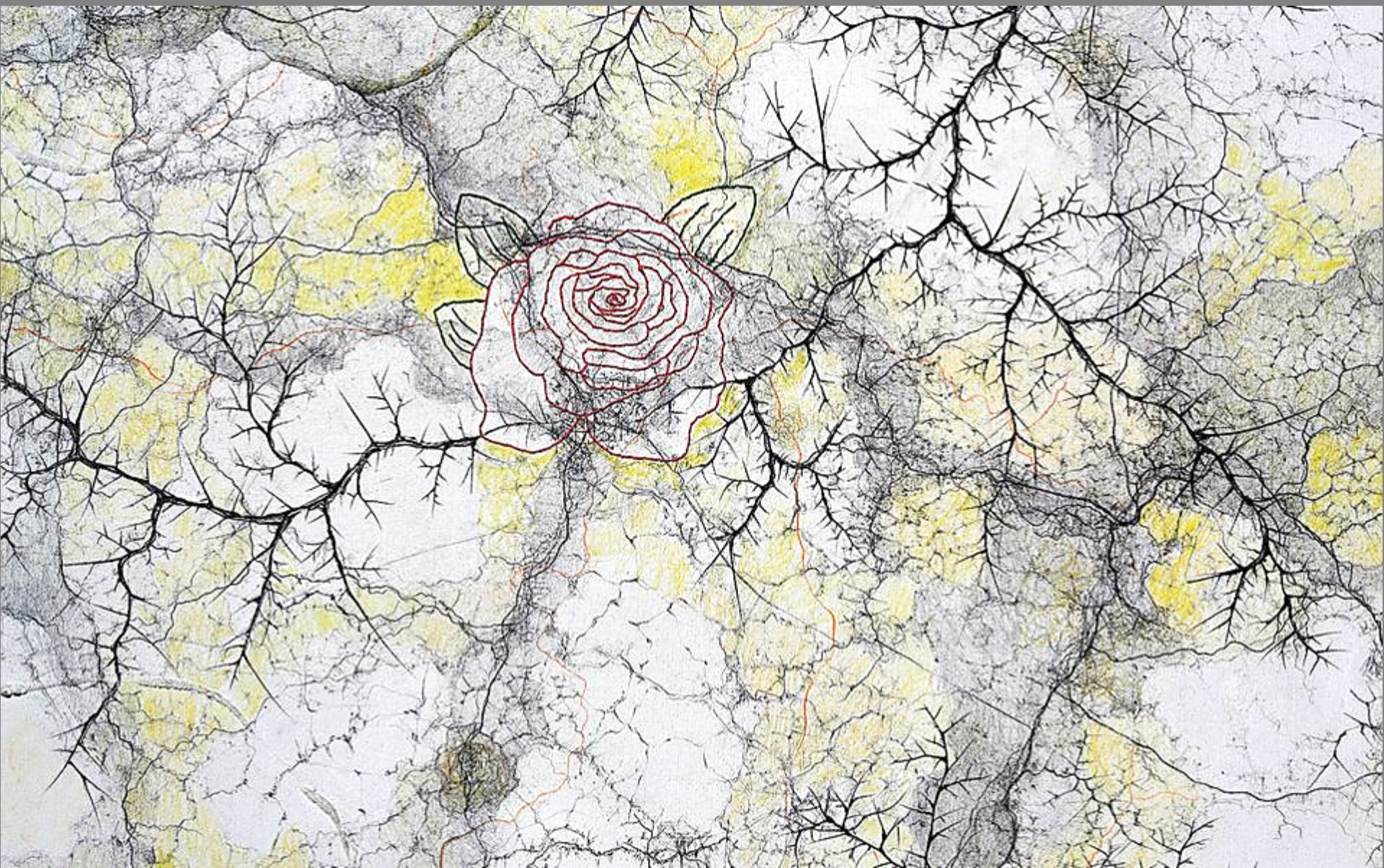




Χρύσα Ρωμανού, *Mon Premier Voyage*, 1945



Constant, *New Babylon Paris*, 1963



Γιάννης Χρηστάκος, *Η Βία των Ημερών*, 2015





THE HEATH

WATER LOW BAR

HOME

fly emir

Rubyviolet

PRIMROSE HILL

CAMDONTOWN

FIELD TRIP

BRITISH MUSEUM

ST PAUL'S CATHEDRAL

TOWER OF LONDON

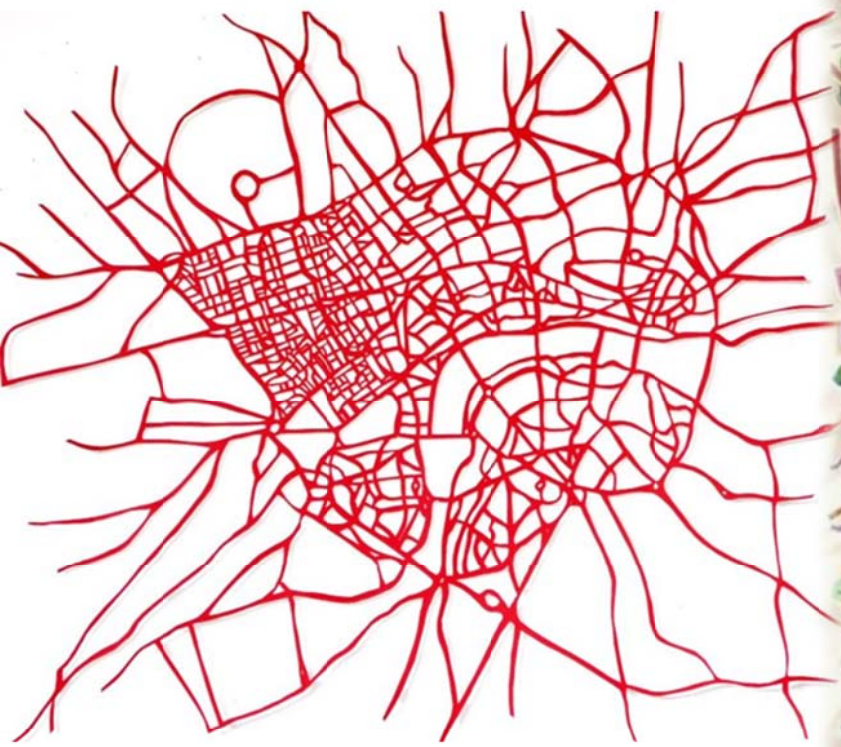
BOROUGH MARKET

TRAFALGAR SQ

PAELIN

BUCKINGHAM PALACE

via Park



7.3 Mandala

Στόχος:

Στόχος της άσκησης είναι η σχεδίαση επαναληπτικών στυλιζαρισμένων και οριοθετημένων μοτίβων, η συνθετική ισορροπία, η ενδυνάμωση της αυτοσυγκέντρωσης και της λεπτής κινητικότητας, η γνωριμία με άλλους πανάρχαιους πολιτισμούς και η συμβολική, μαθηματική αποτύπωση της φύσης και του σύμπαντος.

Υλικά που απαιτούνται:

Διαβήτης

Μολύβι

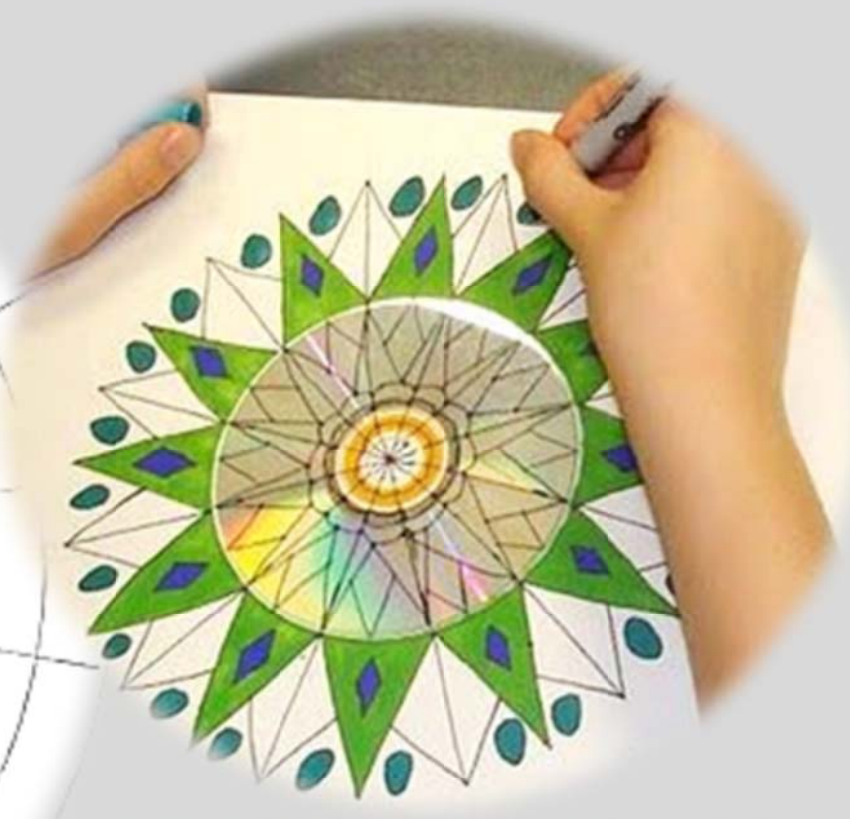
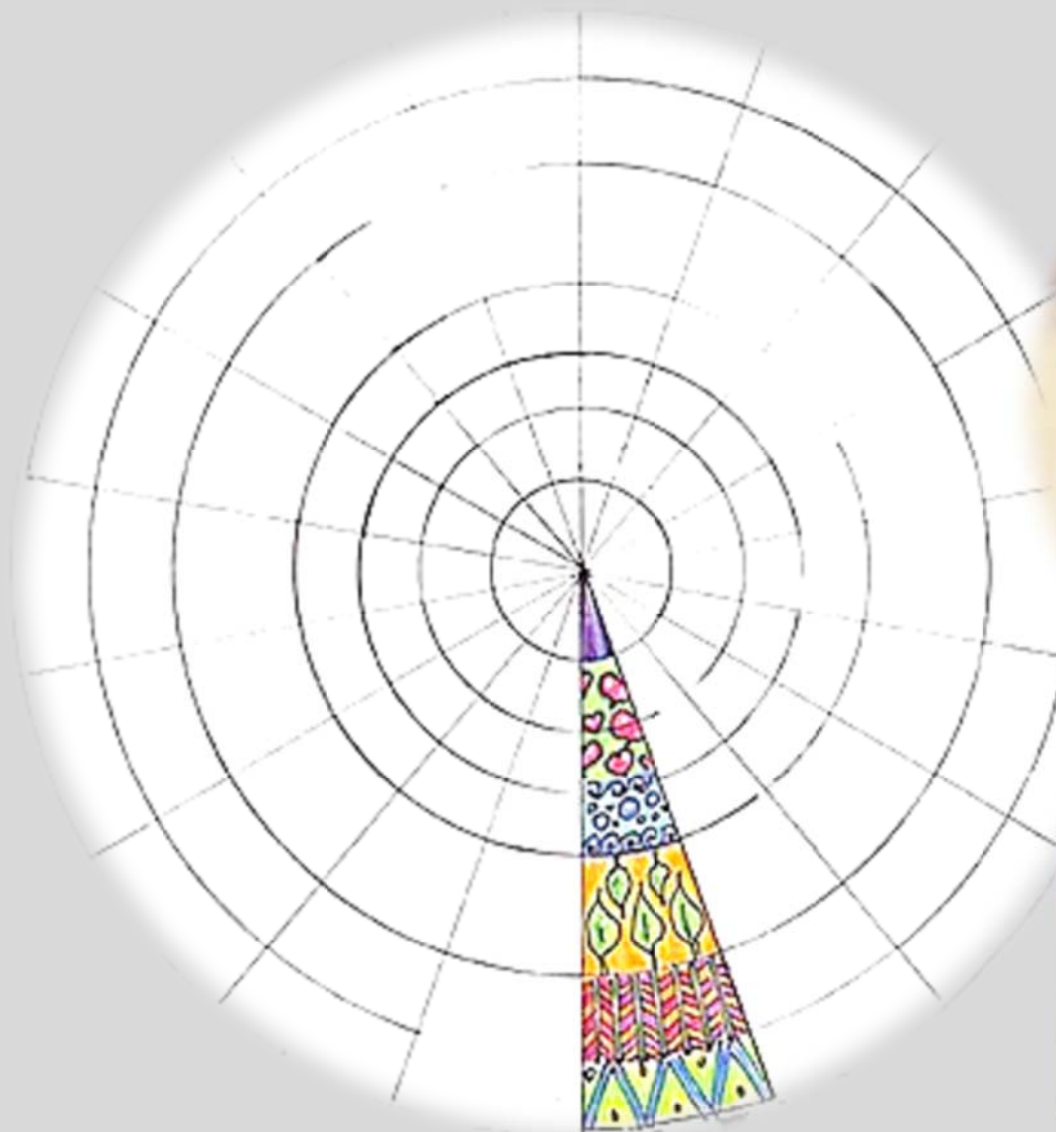
Μαρκαδόροι

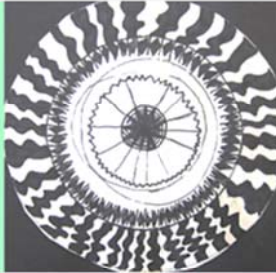
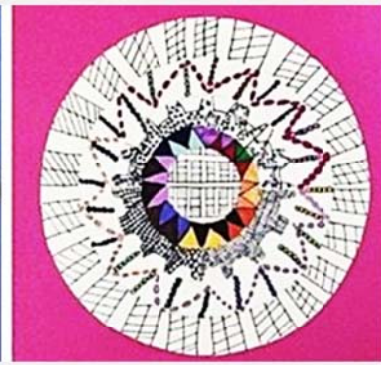
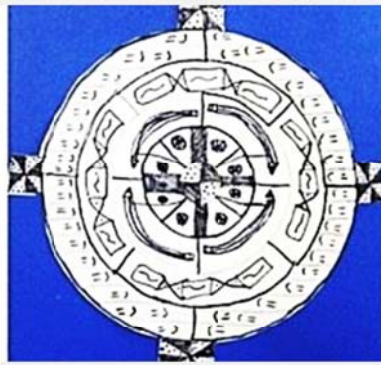
Ξυλομπογιές

Προαιρετικά Ψαλίδι

Πραγμάτωση:

Ο/Η δάσκαλος/α αναφέρεται στην ιστορία των Mandala και προβάλλει φωτογραφικό υλικό γραφιστικών παραλλαγών από διαφορετικά ιστορικά και πολιτιστικά πλαίσια. Χρησιμοποιώντας διαβήτη τα παιδιά δημιουργούν τρεις έως πέντε ομόκεντρους κύκλους ξεκινώντας από ένα σημείο στο κέντρο του χαρτιού. Χρησιμοποιώντας ακτινική συμμετρία, τα μοτίβα επαναλαμβάνονται γύρω από τους κύκλους ήτοι σχεδιάζονται ομοιόμορφα επαναλαμβανόμενα σχήματα και μοτίβα από το κέντρο προς τα έξω. Τα σχήματα χρωματίζονται συμμετρικά και με την ολοκλήρωση του χρωματισμού, οι μαθητές/τριες κόβουν περιμετρικά τα mandala τους και τα κρεμούν, προαιρετικά, από την οροφή της τάξης σε διαφορετικά ύψη δημιουργώντας ένα mobile. Επίσης, προαιρετικά, κατά τη διάρκεια της καλλιτεχνικής δραστηριότητας τα παιδιά παίζουν την άσκηση της σιωπής· όση ώρα ζωγραφίζουν σιωπούν και συγκεντρώνονται στο σχεδιασμό.





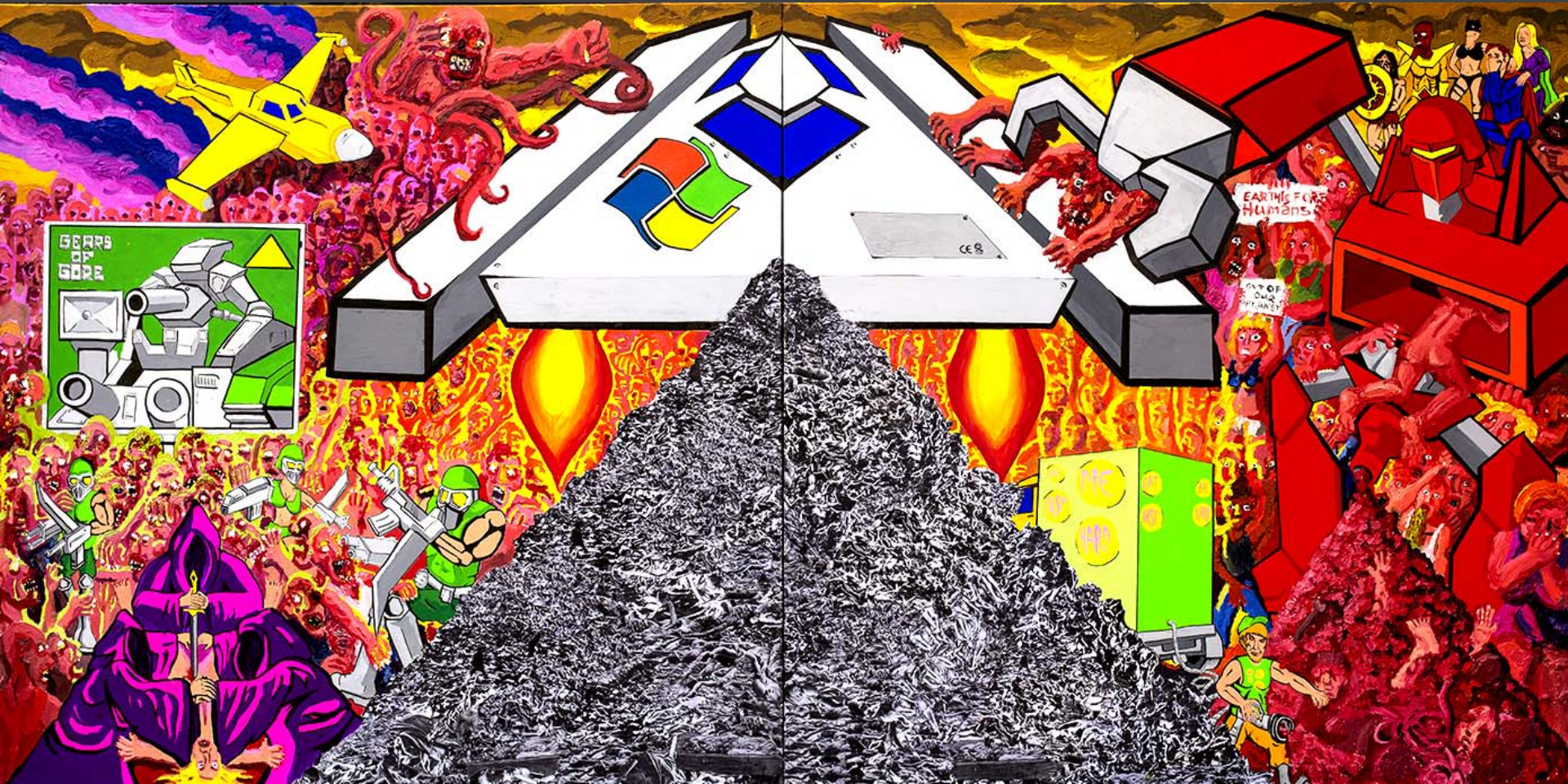




**Δείγματα Σύγχρονων Εικαστικών Προσεγγίσεων
Καλλιτεχνών με Αναπηρία ή/και
Θεματική με Θέμα την Αναπηρία**

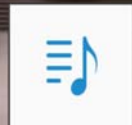
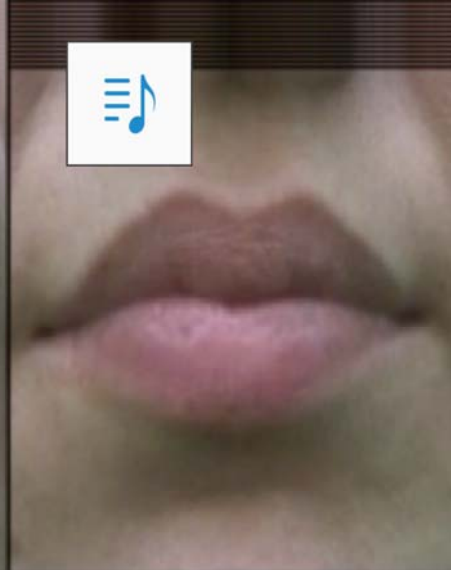
Κωφή Sound Artist Christine Sun Kim <https://vimeo.com/31083172>





Λυκούργος Πορφύρης, 1/10 όραση

Γεωργία Γερογιάννη
Γεωργία Γερογιάννη

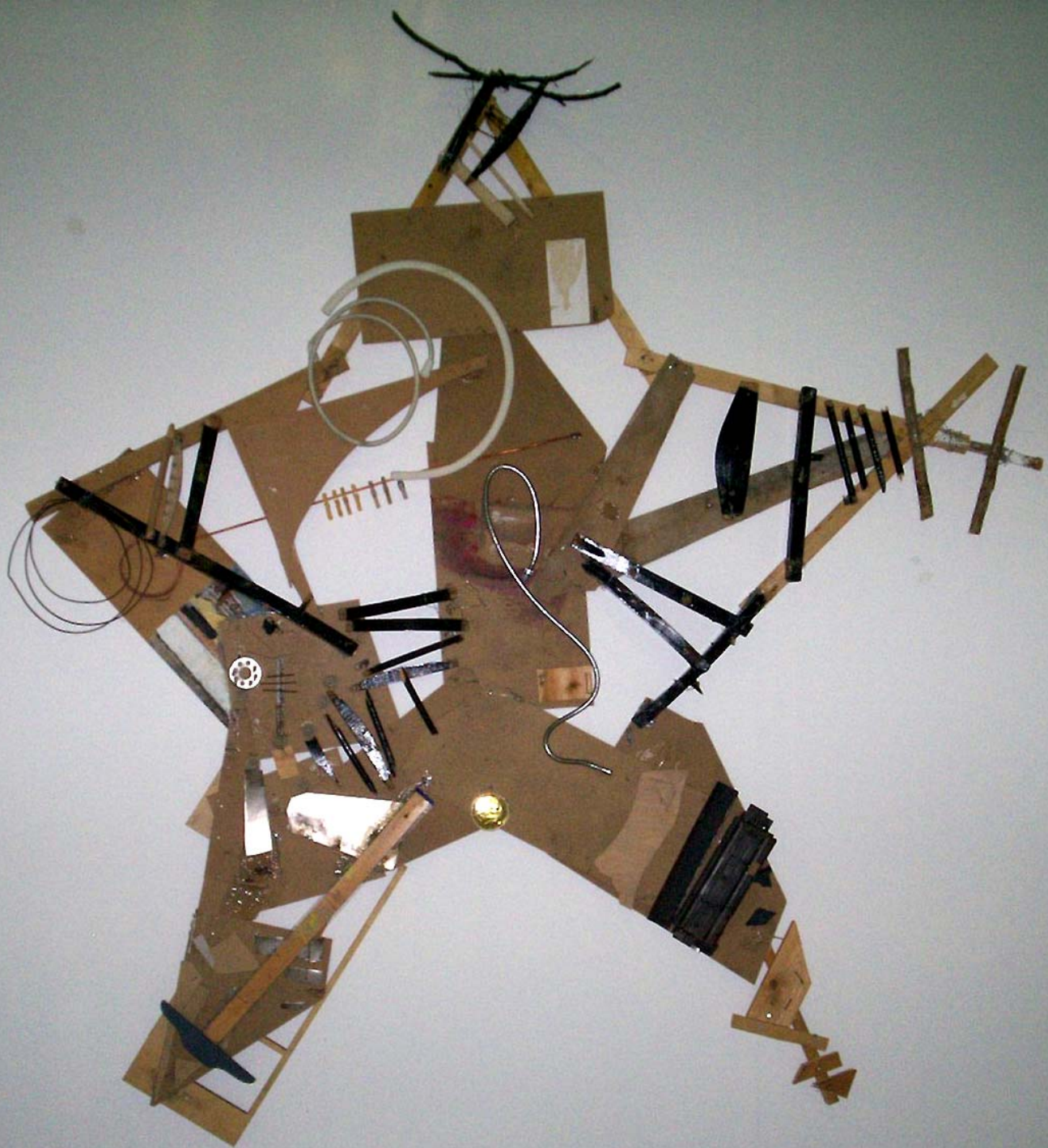




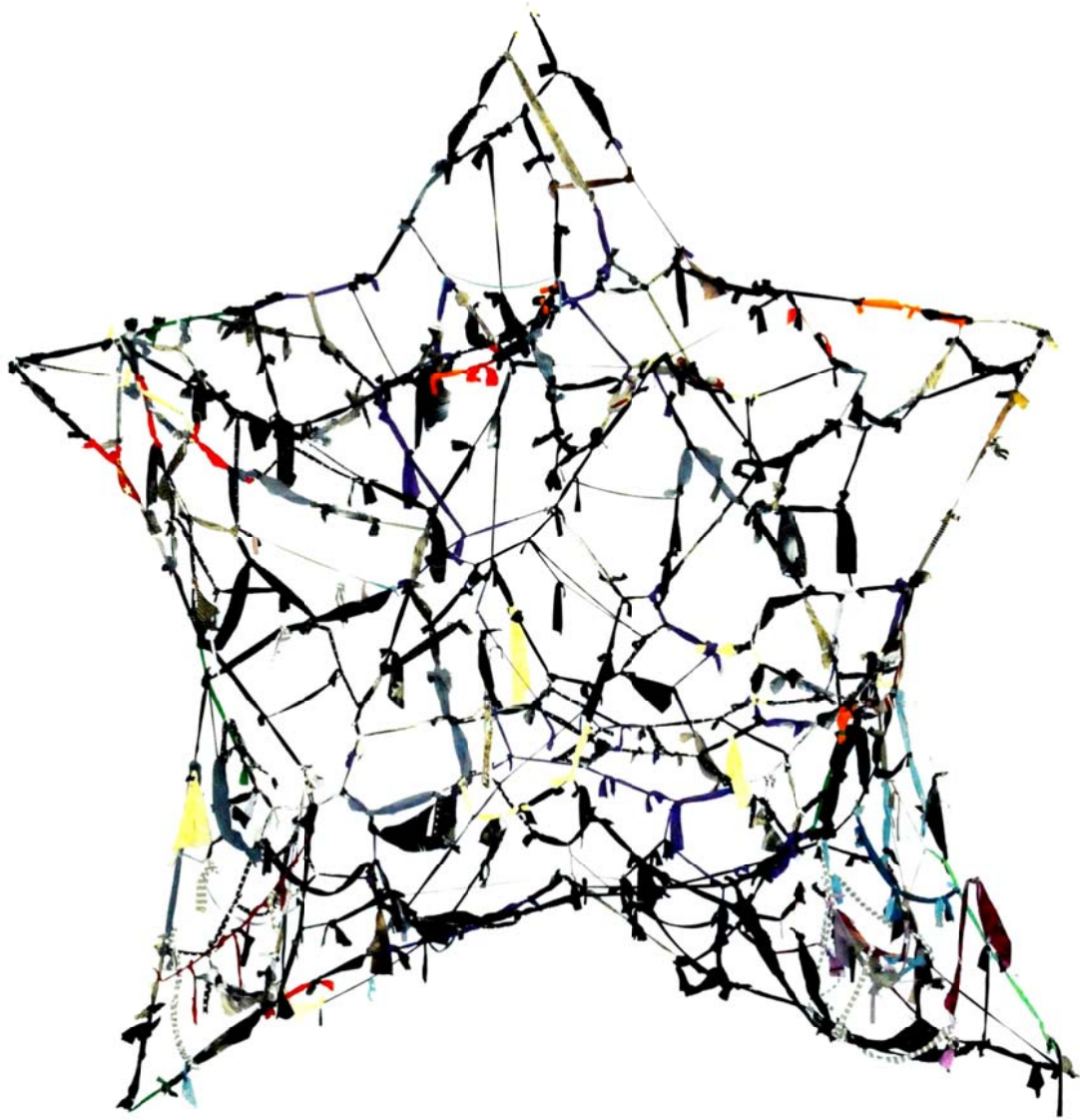






























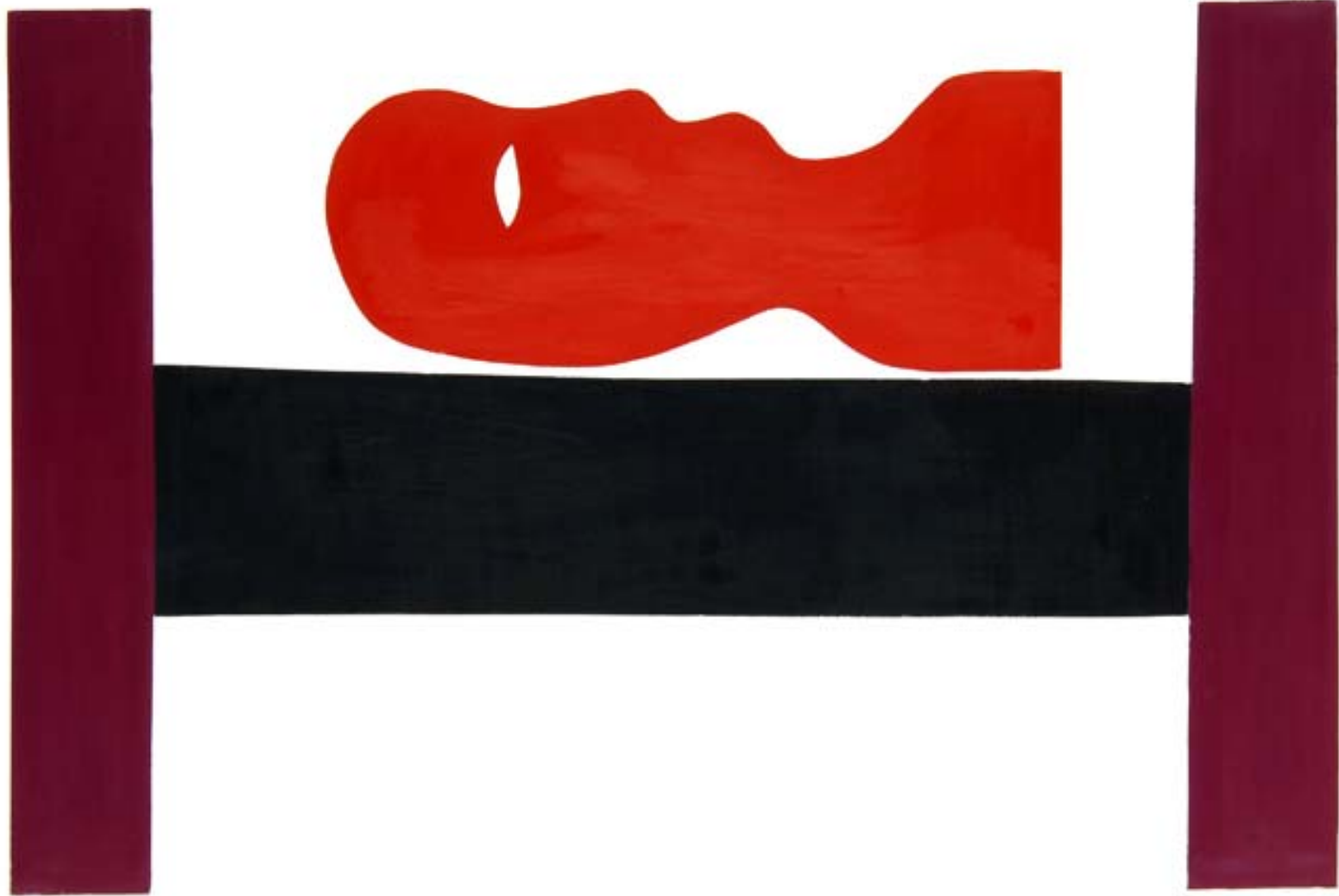


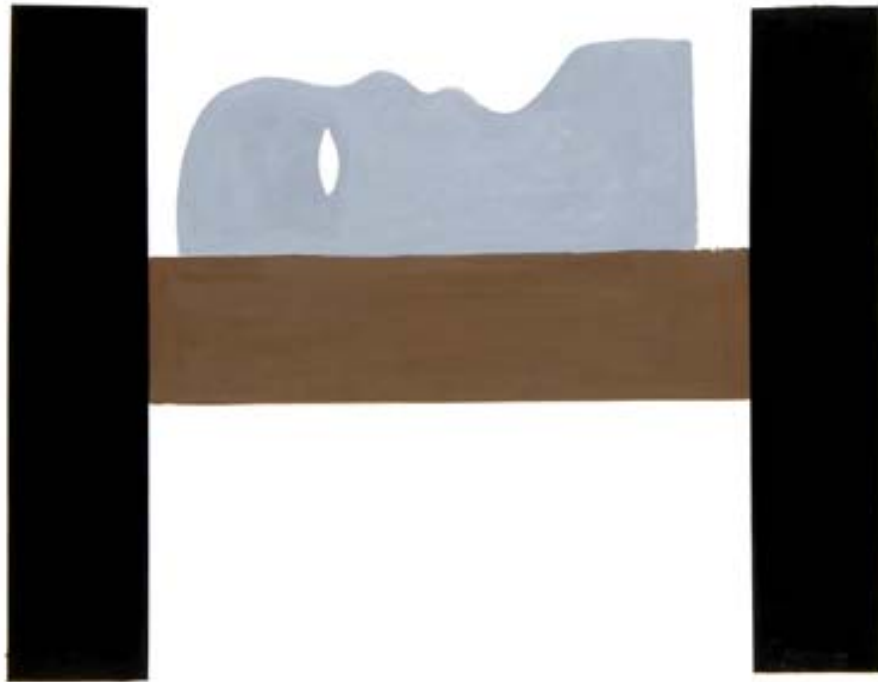
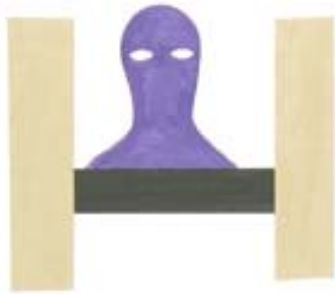






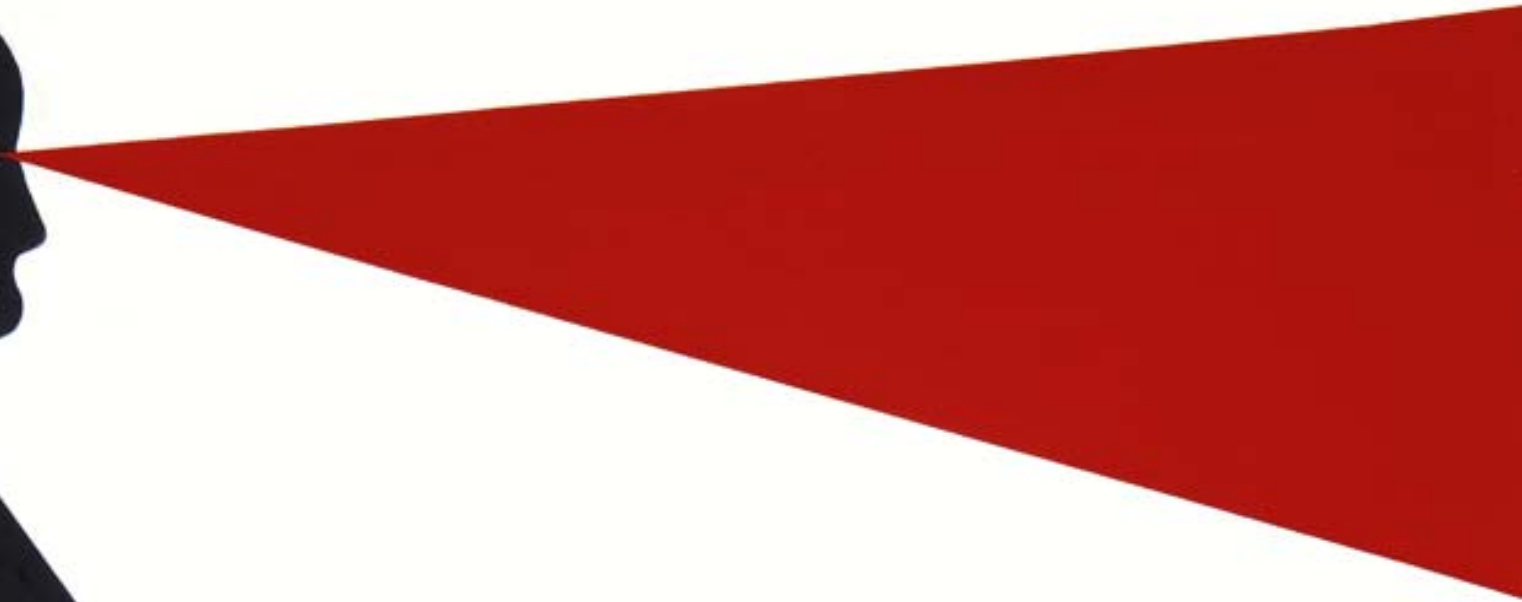






























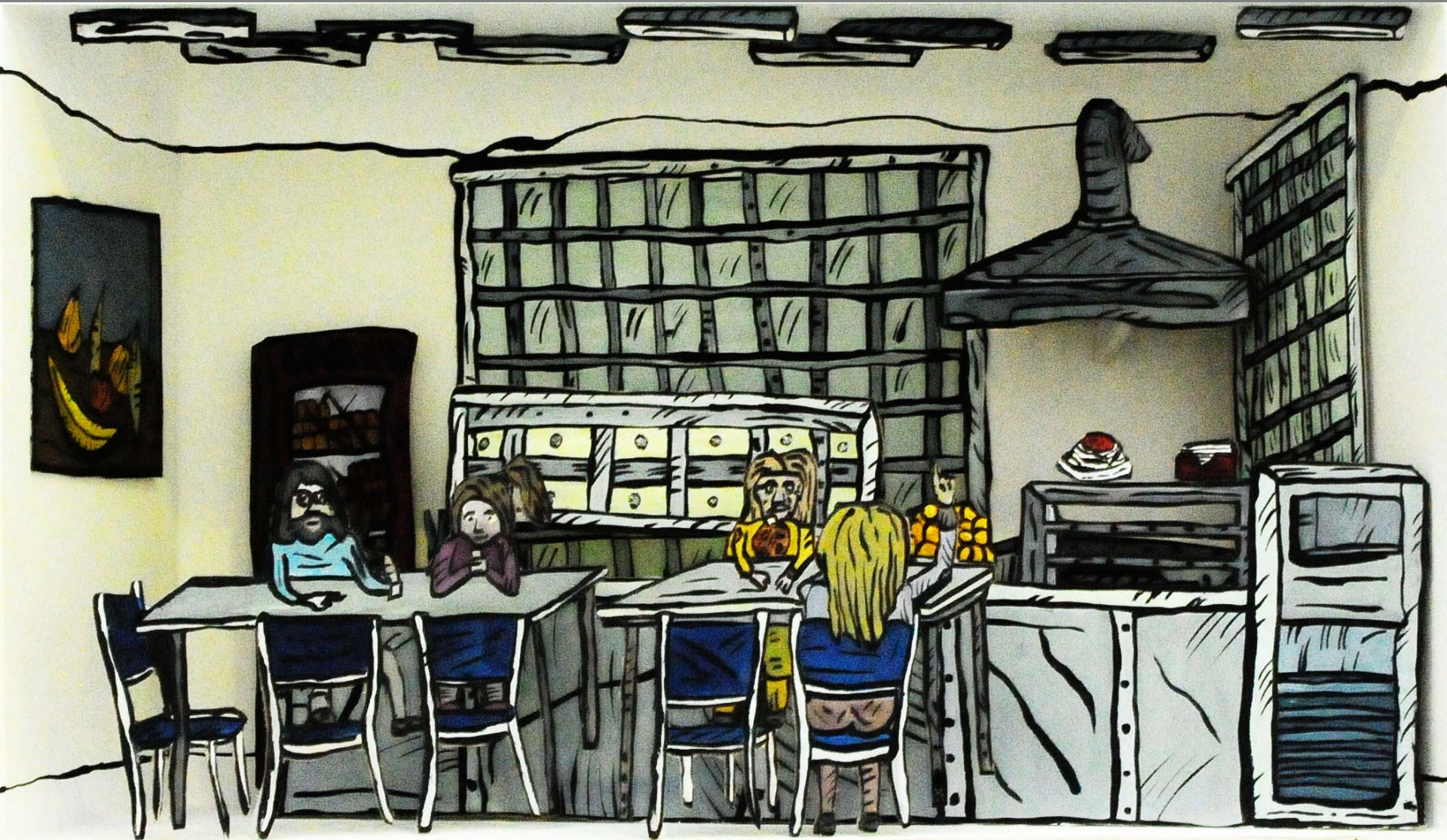


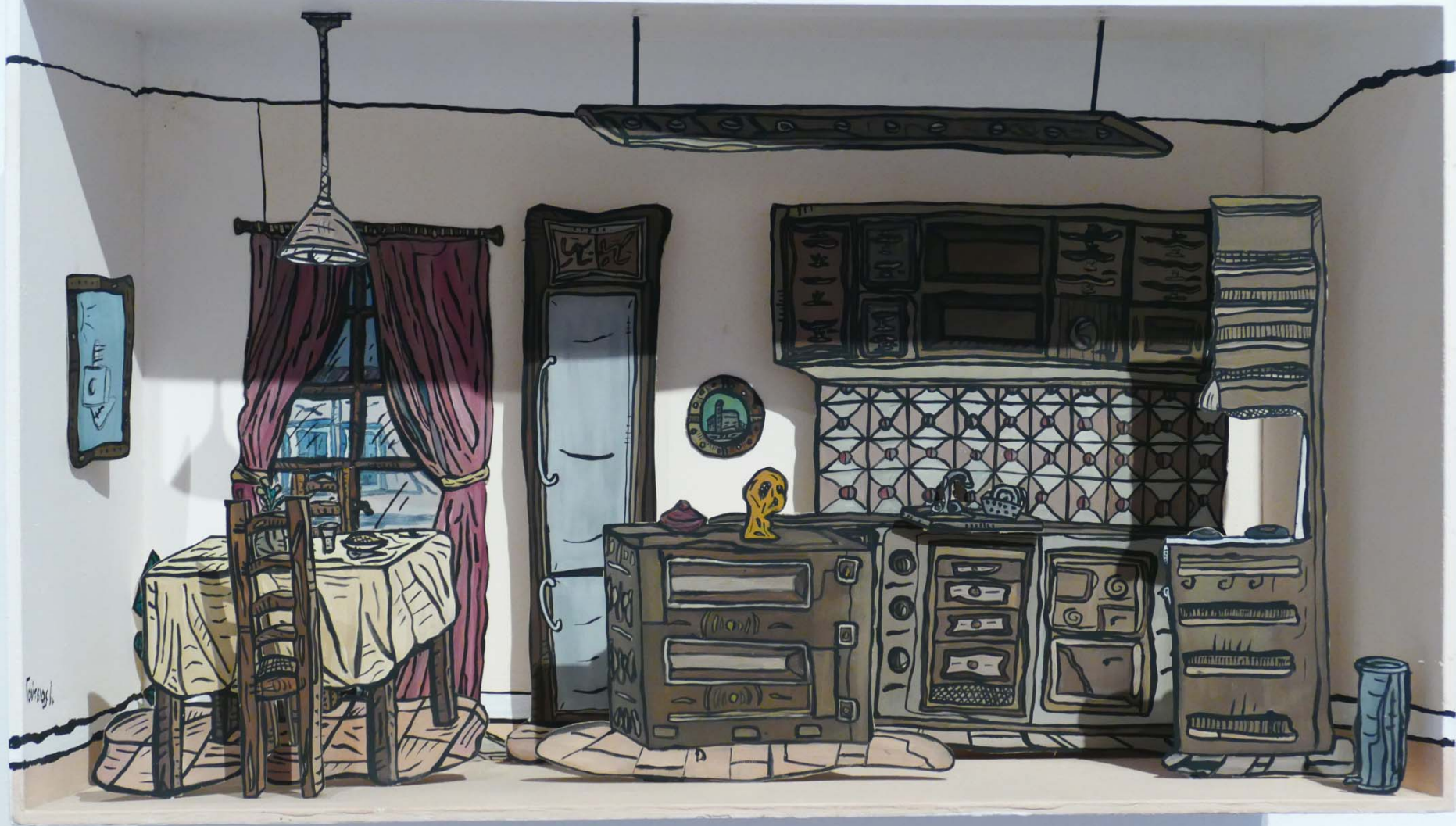
Comics Comics Comics Comics Comics Comics Comics Comics Comics







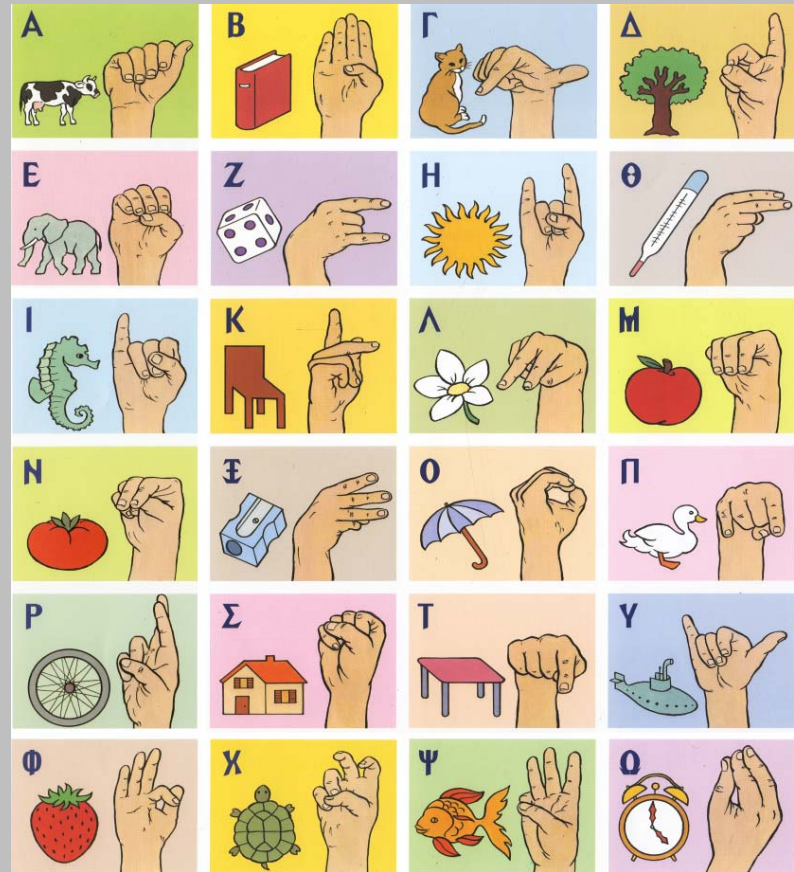




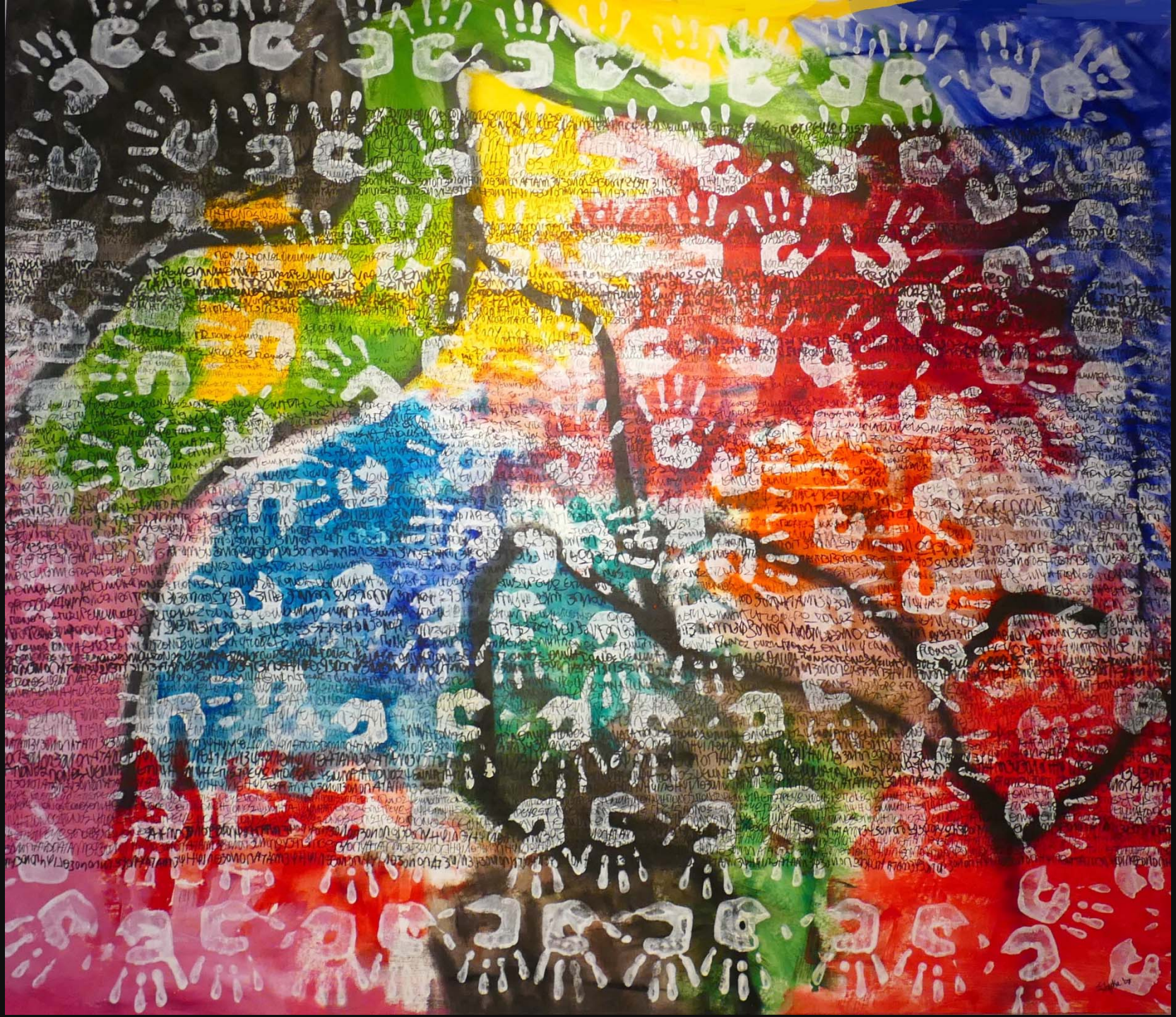














ΣΟΦΙΑ ΖΑΓΚΑ
«Η Άγνωστη Ζωή»







Small, faint text at the top edge of the central panel, possibly a title or reference.

Koyrago

Koyrago

...130...

AWE

SHZET TORAAAA

SHZET TORAAAA

WIDE THE Agaph

SHZET TORAAAA

Koyrago

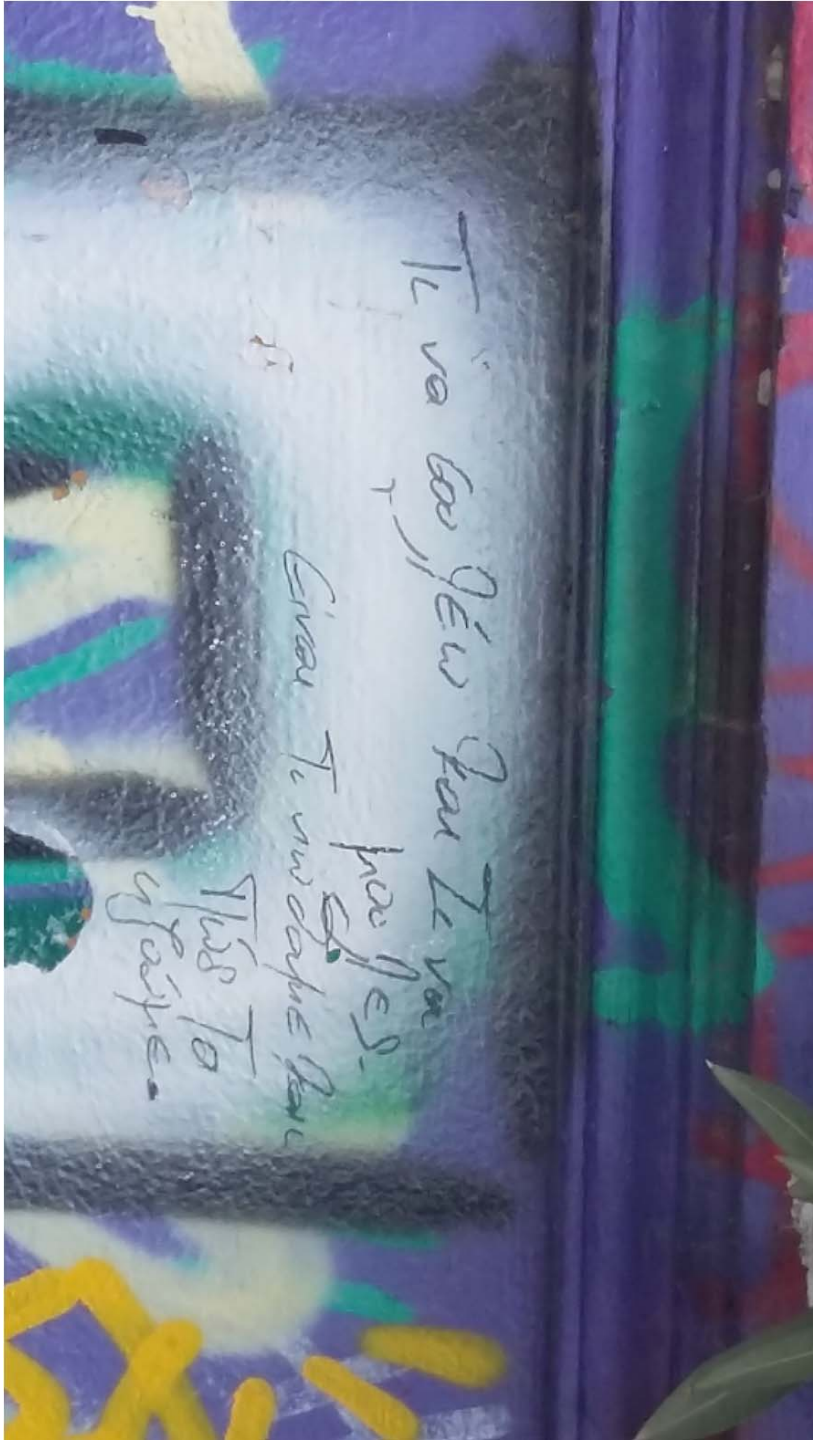
Koyrago

Koyrago

Koyrago

Vertical text on the right side of the central panel.







ΕΙΝΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΣΟΥ... ΟΜΩΣ ΜΕΝΙ ΣΗΜΑΔΙ (συναρπάζ)

ΤΙ ΣΟΥ ΠΟΥ ΨΑΚΕΙΣ . ΤΙ ΤΟΣ ΠΛΗΘ ΕΛΑΝ ΕΛΑ

ΣΟΥ ΜΕΙΝΕ ΜΕΣΑ ΣΟΥ

ΑΠ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΜΟΥ

ΑΡ ΤΑΜΗ
ΜΕ
ΚΑΝΟ
Ν
ΚΟΥΣ ΤΙ

Δεν υπάρχει τίποτα

που να είναι όση
την άλλη κάνα

ΕΤΑ
ΕΚ

ΑΥΡΗ ΚΑΙ Ε



ΖΕΡΕ

ΜΕΜΟΝΟΣ ΑΝΘΡΩ



Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΣΚΑΤΑ
ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΚΕΡΔΙΖΕΙΣ
ΤΙΠΟΤΑ... ΑΛΛΑ ΚΕΡΜΙΖΕΙΣ ΚΑΤΙ
ΠΑΡΑΠΑΝΟ ΑΠΟ ΤΟ
ΤΙΠΟΤΑ!

ΟΙΚΟΣ ΒΓΑΙΝΕΙ
ΑΠΟ ΤΟ ΣΩΜΑ!

ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΑΙΣΘΑΝΟΝΤΑΙ
ΤΗ ΦΗ

ΥΜΝΑΞΙΑ ΣΤΗΝΕΙ ΠΑΓΙΩΣ
ΚΑΙ ΠΑΝΩΝΟ...

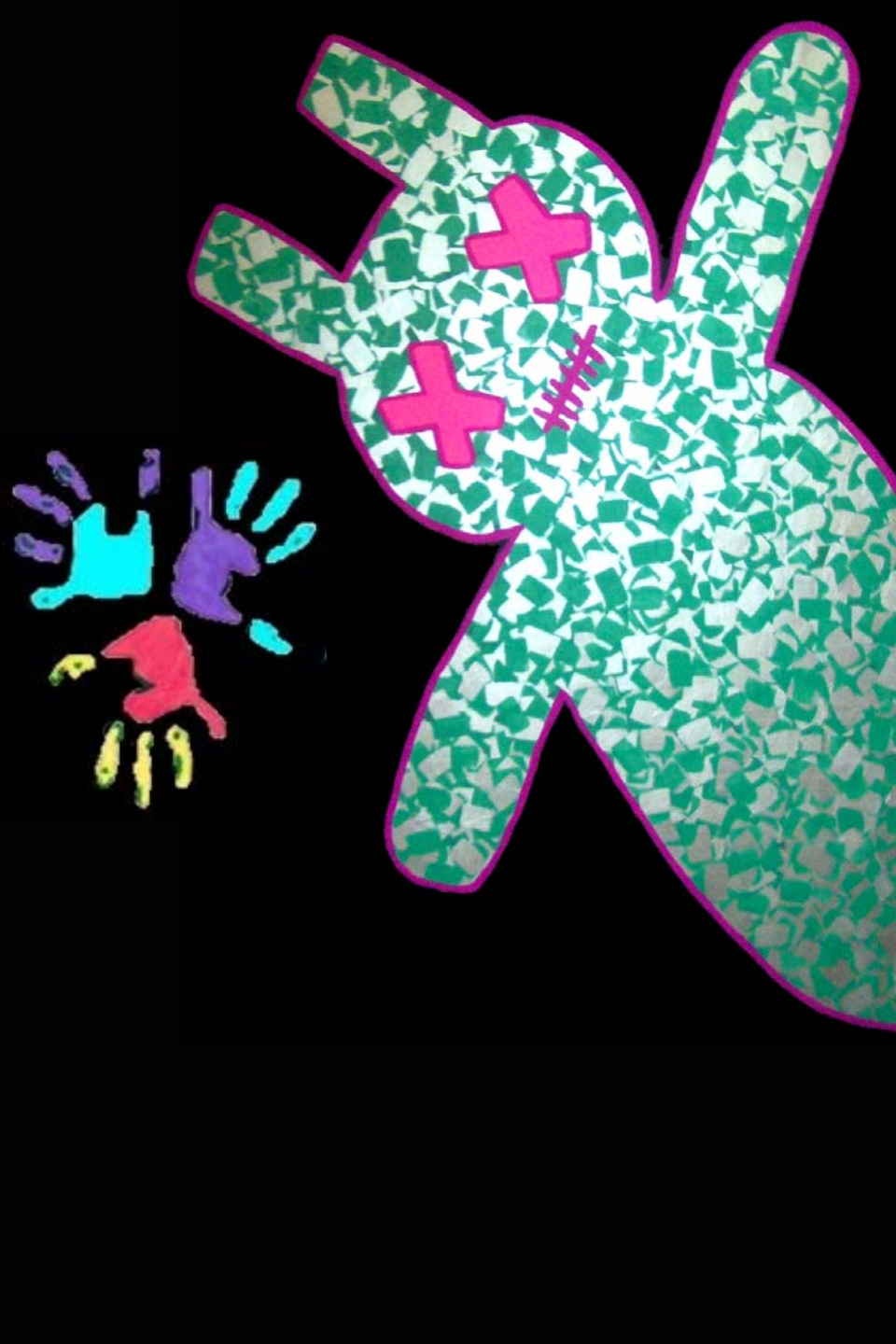
ΑΝΘΡΩΠΟΣ
ΜΕ
CD

Η ΖΩΗ ΦΕΡΝΕΙ
ΔΥΣΤΥΧΙΑ

Ο ΦΟΒΟΣ ΚΡΑΤΑΕΙ
ΤΗΝ ΨΥΧΗ

Η ΑΓΑΠΗ ΕΙΜΑΙ
ΠΟΝΟΣ →

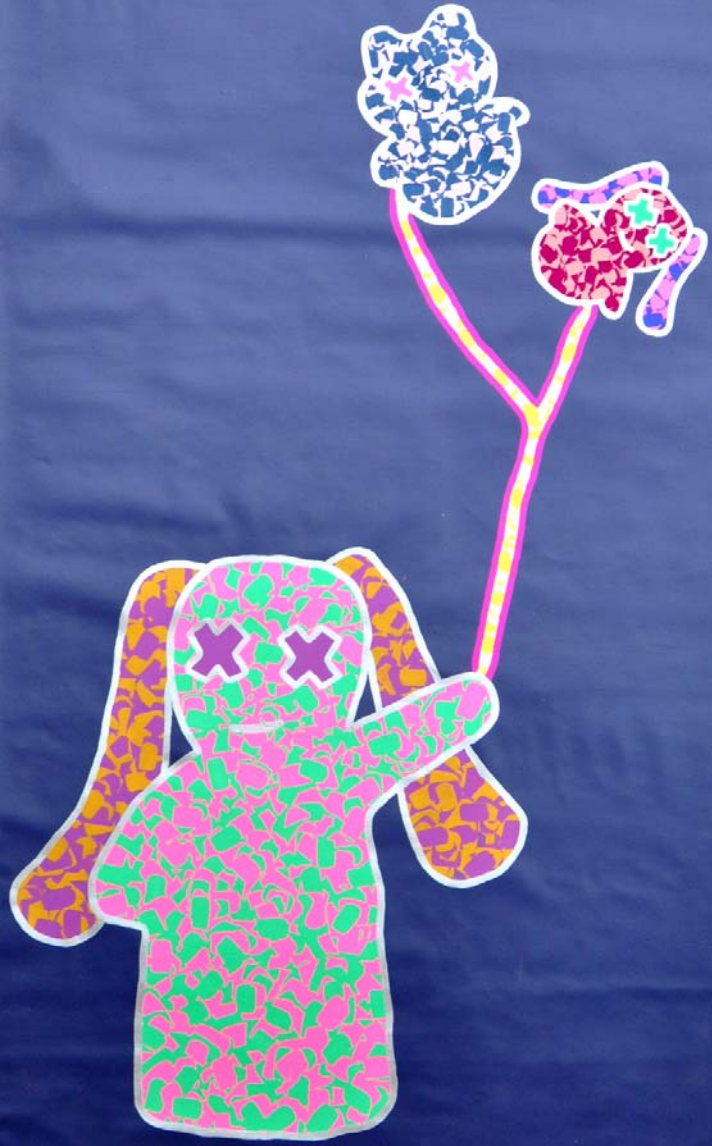


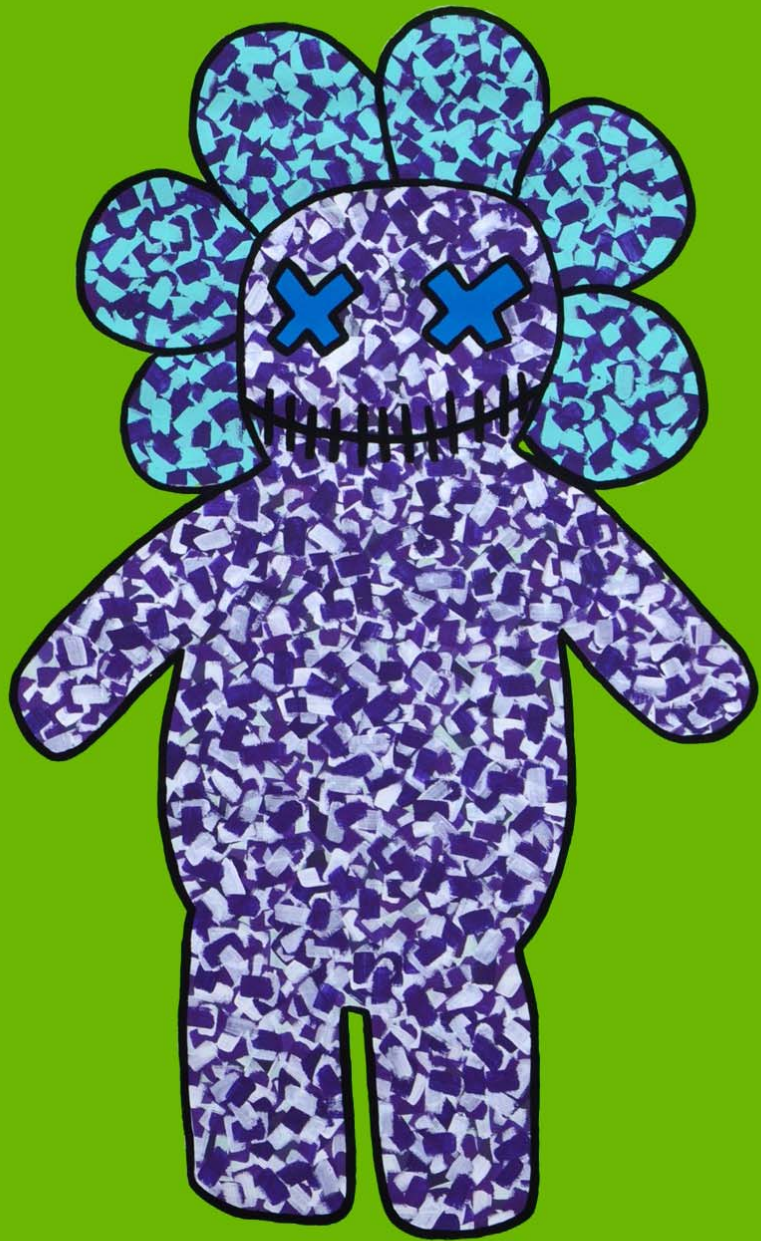




















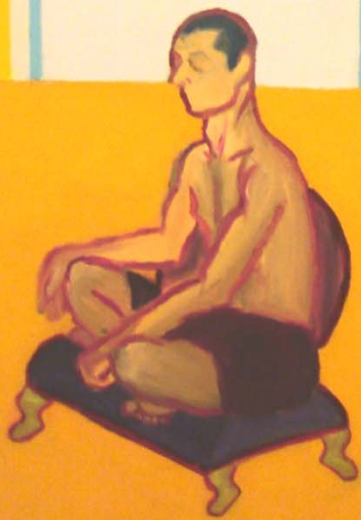
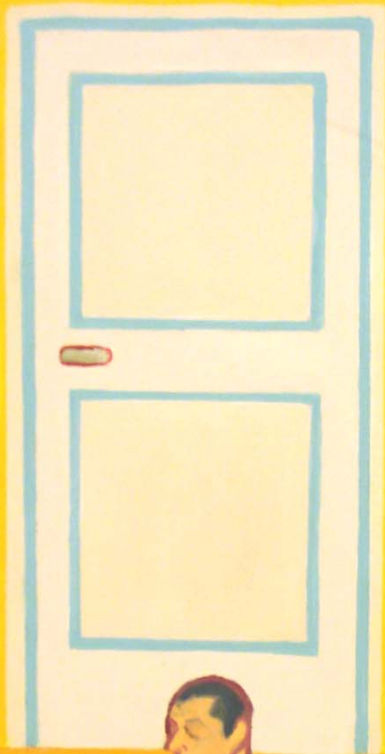


















































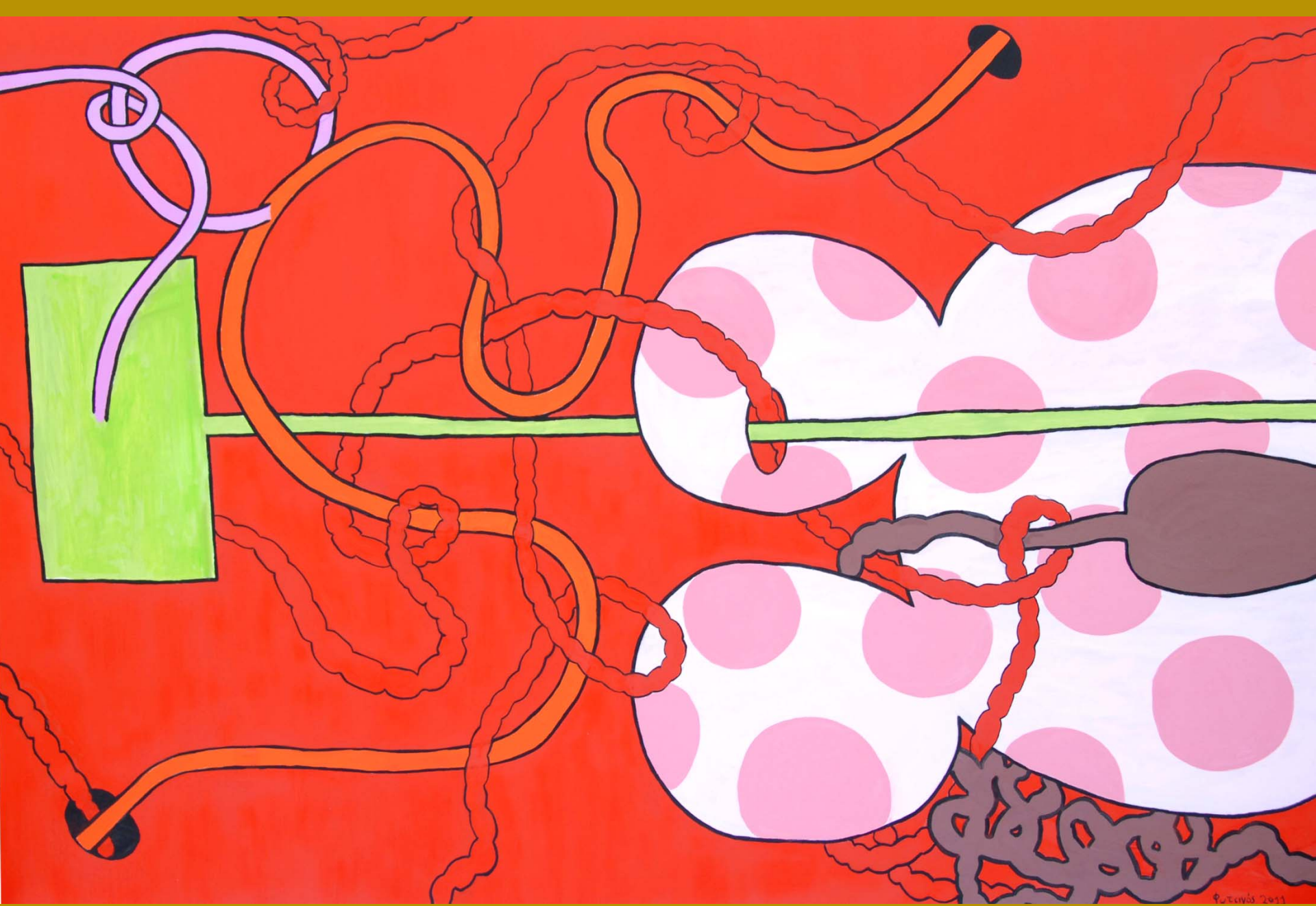


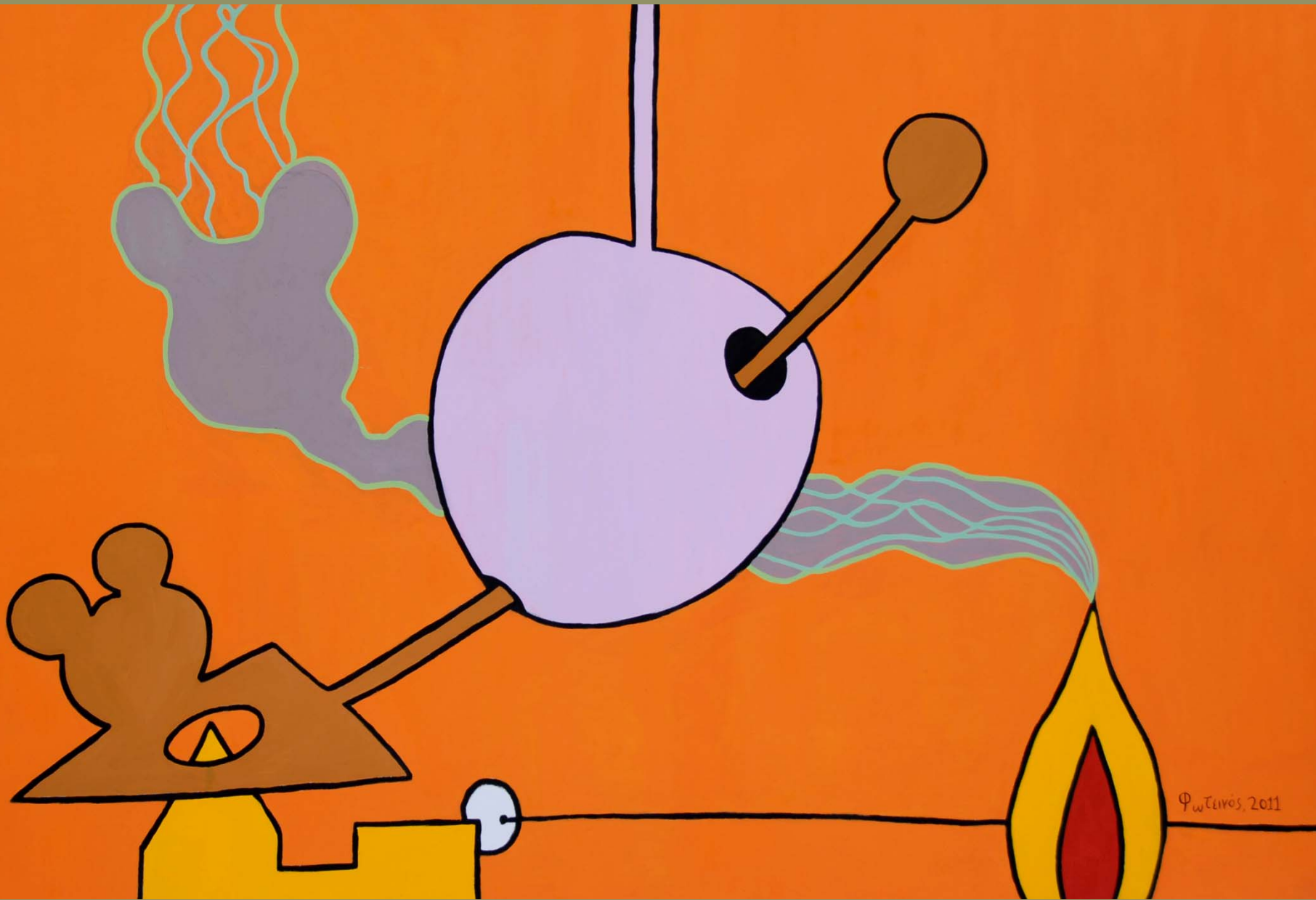












Φωτεινός, 2011

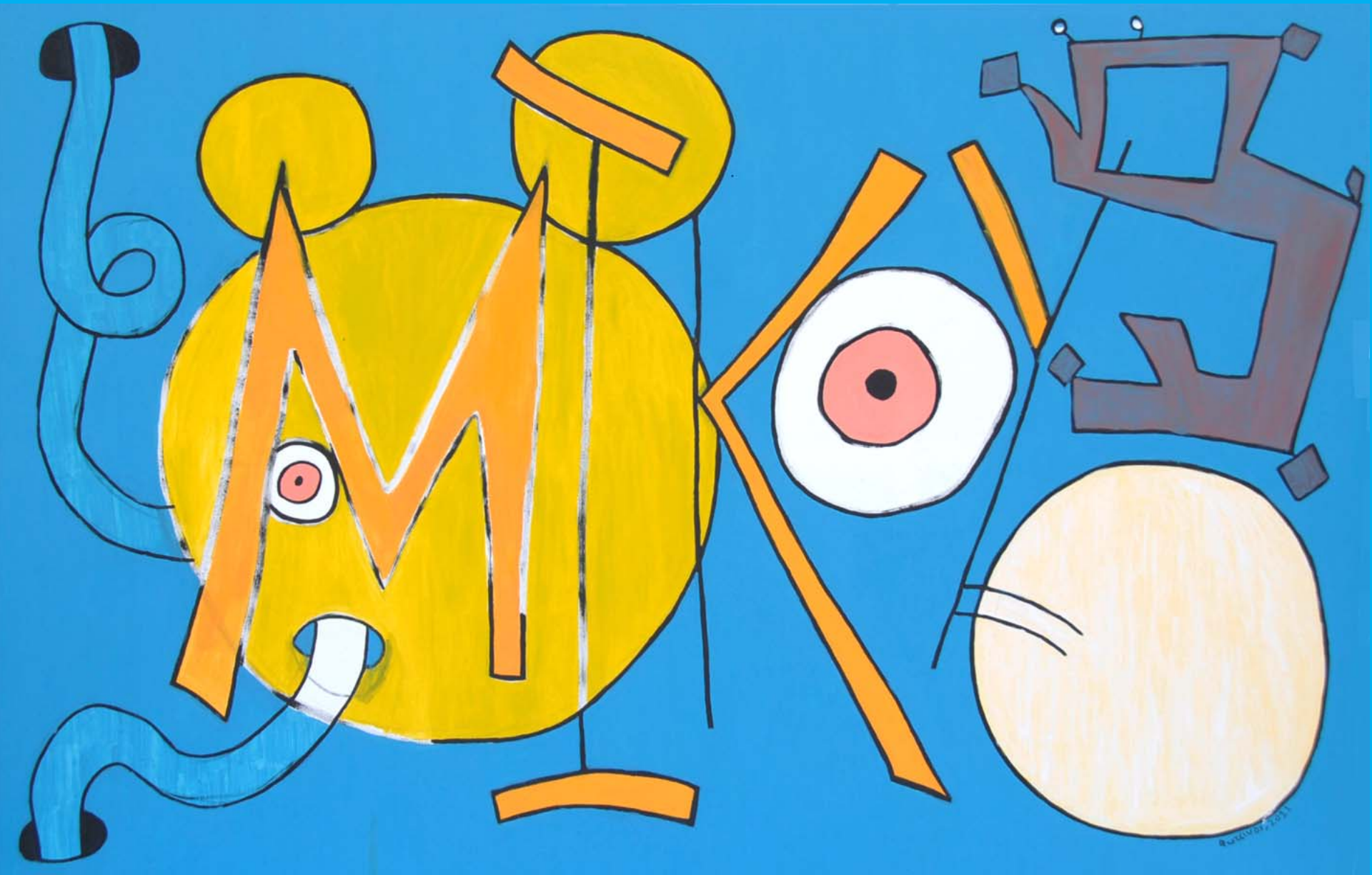


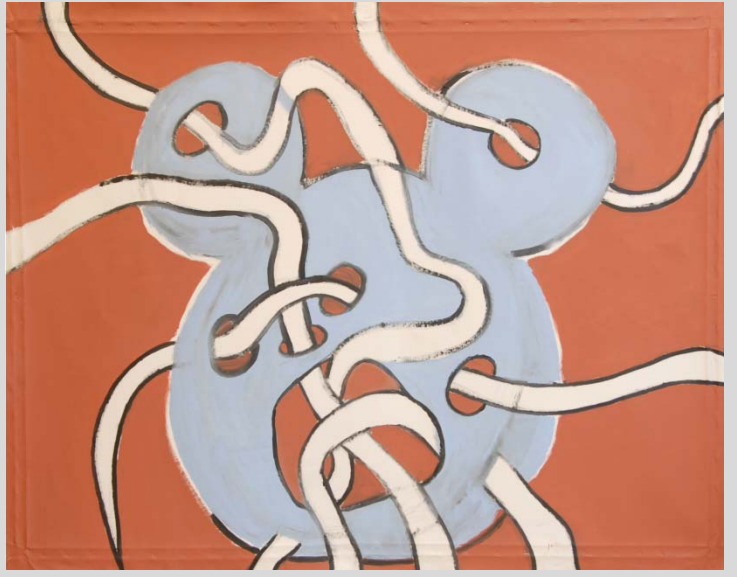
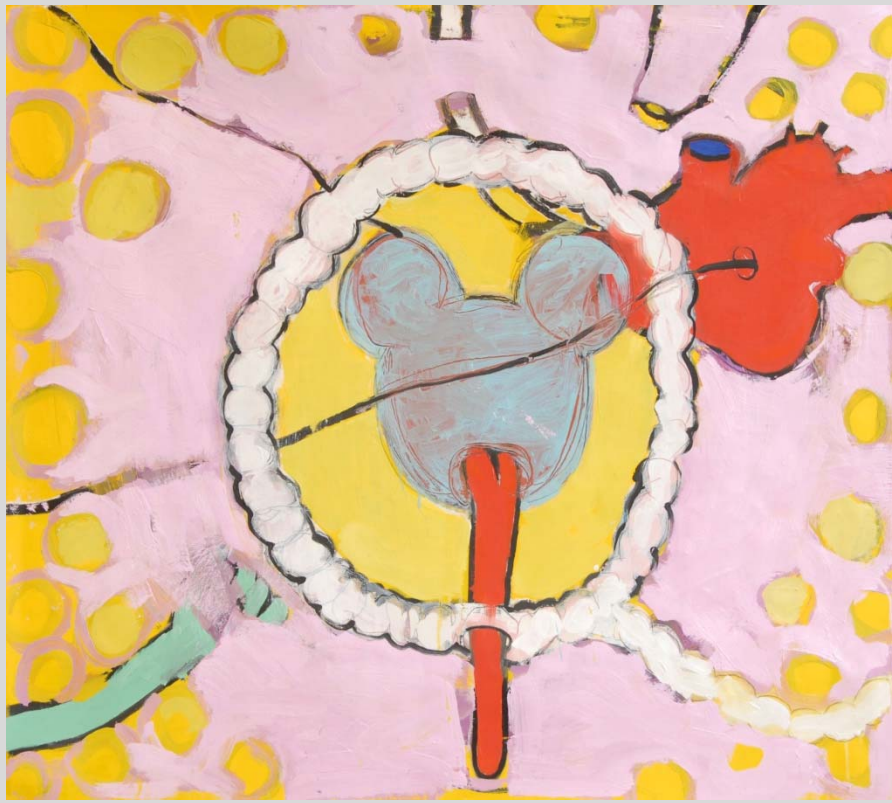


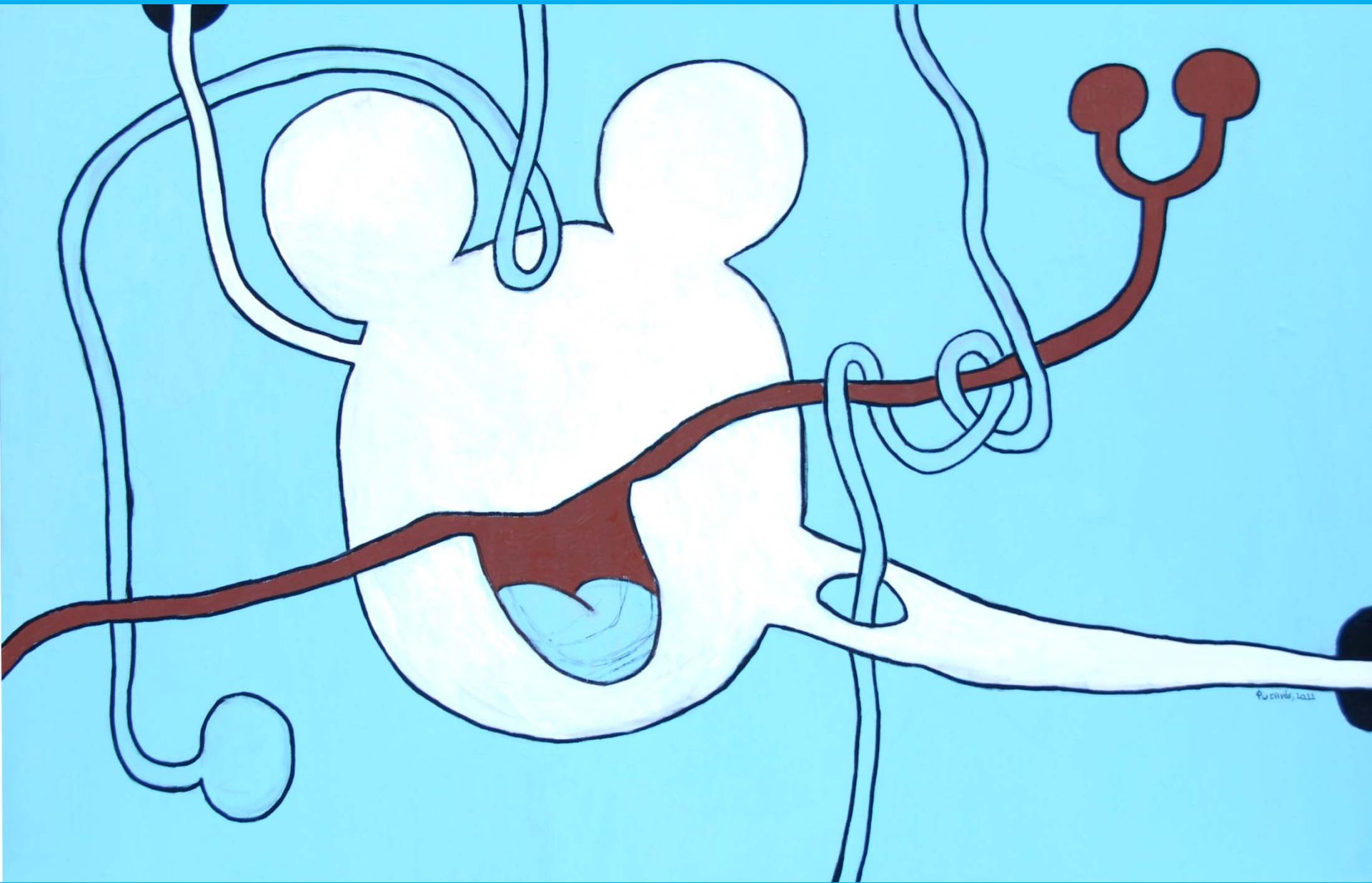




Φωτεινο, 2011



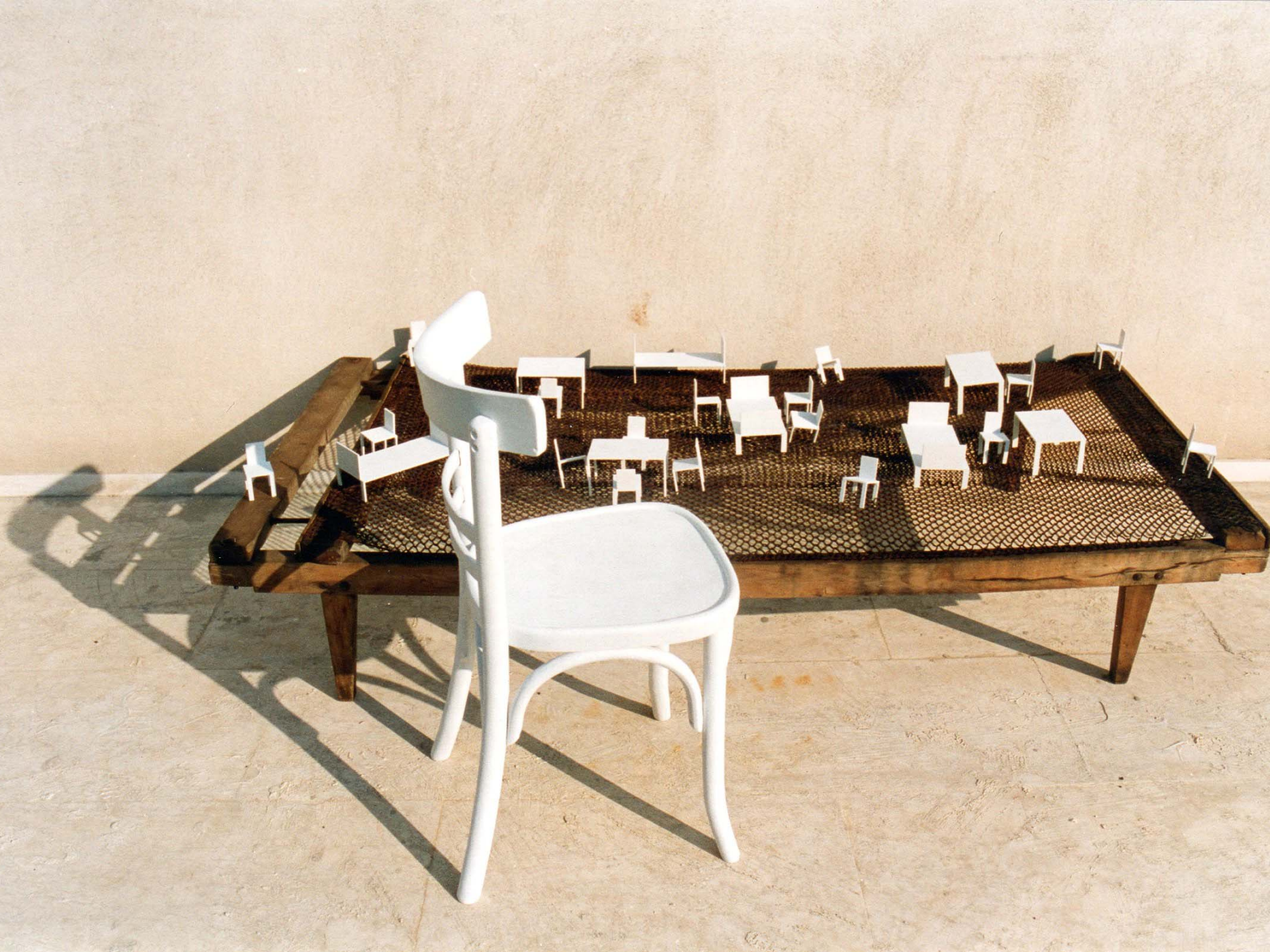








Χανιώτη Αθηνά & Παντελής Γιώργος









... και οι αποδέκτες



Το έργο «Καθολικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προσβάσιμου Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5001313 υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» (ΕΣΠΑ 2014-2020) και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – ΕΚΤ) και από εθνικούς πόρους.

Σας ευχαριστώ

Ουρανία Αναστασιάδου



Εικαστικός, Adv. M.Ed.

Ε.Ε.Π. Τμήματος Εικαστικών Τεχνών

Μονάδα Προσβάσιμης Εκπαίδευσης

Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών

Πειραιώς 256, 182 33 Αθήνα

Κινητό: 697 9921655 (Viber/ WhatsApp)

Σταθερό: 210 3646069

Fax: 210 3646069

Τηλέφωνο Γραφείου: 210 4801306

E-mail: anasta@otenet.gr

Skype: ourania.anastasiadou

Messenger: Ourania Anastasiadou